

Saimaan syväväylän alueen alusöljy- ja aluekemikaalivahinkojen torjunnan yhteistoimintasuunnitelma

VESA TOIVOLA

Saimaan syväväylän alueen alusöljy- ja aluekemikaalivahinkojen torjunnan yhteistoimintasuunnitelma

VESA TOIVOLA

RAPORTEJA 39 | 2015

Saimaan syväväylän alueen alusöljy- ja aluekemikaalivahinkojen torjunnan yhteistoimintasuunnitelma

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Taitto: Laura Liuski

Kansikuva: Jouni Hämäläinen

Kartat: Vesa Väisänen

ISBN 978-952-314-255-8 (PDF)

ISSN 2242-2846

ISSN 2242-2854 (verkkojulkaisu)

URN:ISBN:978-952-314-255-8

www.doria.fi/ely-keskus

Sisältö

1. Yleistä	2
1.1. Suunnitelman esitysmuodot ja käytötapa	4
1.2. Suunnitelman tarkoitus ja perusteet	4
2. Torjuntaorganisaatio	5
2.1. Torjuntaviranomaiset	5
2.1.1. Suomen ympäristökeskus.....	5
2.1.2. Merelliset torjuntaviranomaiset	6
2.1.3. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset	6
2.1.4. Alueen pelastustoimi.....	6
2.1.5. Virka-apuviranomaiset ja käytettävissä oleva henkilöstön lukumäärä	7
2.1.6. Torjuntaan osallistuvat kunnan viranomaiset ja laitokset	7
2.2. Jälkitorjunnan järjestäminen ja viranomaiset	7
2.3. Varastojen, satamien ja laitosten henkilöstö	7
2.4. Vapaaehtoiset järjestöt	8
3. Torjunnan järjestäminen	10
3.1. Kiireelliset alkutoimet – onnettomuustilanteen vakauttaminen ja tilannekuvan muodostaminen	10
3.2. Kansainvälinen torjuntayhteistyö	12
3.3. Torjunnan johtaminen	12
3.3.1. Torjuntatöiden johtajan tehtävät.....	12
3.3.2. Torjunta-alueen päällikön tehtävät	13
3.3.3. Aluskemikaalivahinkojen torjunnan järjestäminen ja johtaminen	13
3.3.4. Torjunnan johtoryhmän perustaminen	13
3.3.5. Torjuntayksiköiden muodostaminen ja miehittäminen	13
3.3.6. Hälytysvalmius ja liikkeellelähtöjärjestys.....	14
3.3.7. Torjuntayksiköiden varustaminen, huoltaminen ja kuljetukset	14
3.3.8. Hälyttäminen, hälytys- ja viestijärjestelmät	14
4. Kalusto ja muu torjuntavalmius	16
4.1. Valtio	16
4.2. Alueen pelastustoimet	16
4.3. Laitokset ja yhtiöt	17
4.4. Kaluston siirrot	18
4.6. Esitys kalustoon liittyvistä asioista	18
4.7. Lisähankinnat	18
5. Vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten käsittelyn järjestäminen	19
6. Jätteen käsittely	20
7. Näytteenotto ja seuranta	21
8. Harjoitukset ja koulutustilaisuudet	22

9. Yhteisen torjuntavalmiuden taso	23
10. Selvitys suunnitelma-alueesta	24
11. Esimerkki suuren alusöljyvahingon torjunnasta alueella	25
12. Katselmuslautakunnan asettaminen	26
13. Torjuntavalmiuden kehittämistarpeet sekä suunnitelman uusiminen ja päivitys.....	27
14. Muita seikkoja	28
Liitteet.....	29
Liite 1. Suunnitelma-alueen kunnat, pelastustoimen alueet ja ELY-keskukset	29
Liite 2. Suomen ympäristökeskuksen ympäristövahinkopäivystys	30
Liite 3. Valtion alusöljyvahinkojen ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaviranomaiset.....	31
Liite 4. Tärkeimmät virka-apuviranomaiset	32
Liite 5. Öljyntorjuntaviranomaisten torjuntaan käytettävissä oleva henkilöstön määrä	33
Liite 6. Alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaan osallistuvat kuntien viranomaiset ja laitokset ..	34
Liite 7. Yhteistoiminta-alueen alusöljyvahinkojen jälkitorjuntaviranomaiset kunnittain	36
Liite 8. Yhteistoimintasuunnitelman alueella alusöljy- tai aluskemikaalivahinkojen torjuntaan käytettävissä olevat vapaaehtoistoimijat.....	38
Liite 9. Kuopion hätäkeskuksen toimialue.....	39
Liite 10. Pelastuslaitosten keskeinen alusöljyvahinkojen torjuntaan soveltuva kalusto.....	40
Liite 11. Pilaantuneiden maiden vastaanottoaikoja Itä-Suomessa	49
Liite 12. Varastoalueet, joilla säiliötilavuus on yli 100 000 litraa.....	51
Liite 13. Rauta- ja maantieliikenteen riskipaikat	53
Liite 14. Tärkeimmät suojelukohteet Saimaan syväväylän alueella	54
Liite 15. Öljyntorjunnan operatiivinen öljyntorjuntasuunnitelma	55
Kyrönsalmen operatiivinen öljyntorjunta suunnitelma	55
Liite 16. Yhteystietoja ja linkkejä	66
Liite 17. Lyhenteitä	67

1. Yleistä

Alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaviranomaisten tulee öljyvahinkojen torjuntalain (1673/2009) mukaisesti laatia erikseen määrätyn alueellisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) johdolla suunnitelma yhteistoiminnasta alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntatyössä. Jäljempänä näitä vahinkoja kutsutaan myös ympäristövahingoiksi. Yhteistoimintasuunnitelman vahvistaa ympäristöministeriö.

Valtioneuvoston asetuksessa öljyvahinkojen torjunnasta on tarkemmat säännökset alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnan yhteistoimintasuunnitelmasta, sen alueesta, sisällöstä, laatisemisesta, hyväksymisestä ja tarkistamisesta. Alueellinen alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen yhteistoimintasuunnitelma laaditaan seuraaville alueille:

- Suomenlahden alue, johon kuuluvat Kymenlaakson, Etelä-Karjalan ja Uudenmaan maakuntien rannikko- ja merialueet. Suunnitelma laaditaan Uudenmaan ELY-keskuksen johdolla
- Saaristomeren alue, johon kuuluvat Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien rannikko- ja merialueet. Suunnitelma laaditaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen johdolla
- Pohjanlahden alue, johon kuuluvat Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin maakuntien rannikko- ja merialueet. Suunnitelma laaditaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen johdolla
- Saimaan syväväylän alueelle suunnitelma laaditaan Etelä-Savon ELY-keskuksen johdolla

Öljyvahinkojen torjunta-asetuksen mukaan suunnitelman laatisemisesta vastaavan ELY-keskuksen on laadittava suunnitelma seuraavien alueella toimivien viranomaisten ja tahojen kanssa:

- muut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä aluehallintovirastot ja alueelliset pelastusviranomaiset;
- keskeiset öljyvahinkojen torjuntalain 9 §:ssä tarkoitetut öljyvahinkojen torjuntaan osallistuvat kuntien viranomaiset, laitokset ja öljyvahinkojen jälkitorjunnasta vastaavat viranomaiset, sekä
- öljyvahinkojen torjuntalain 11 §:ssä tarkoitetut virka-apuviranomaiset.

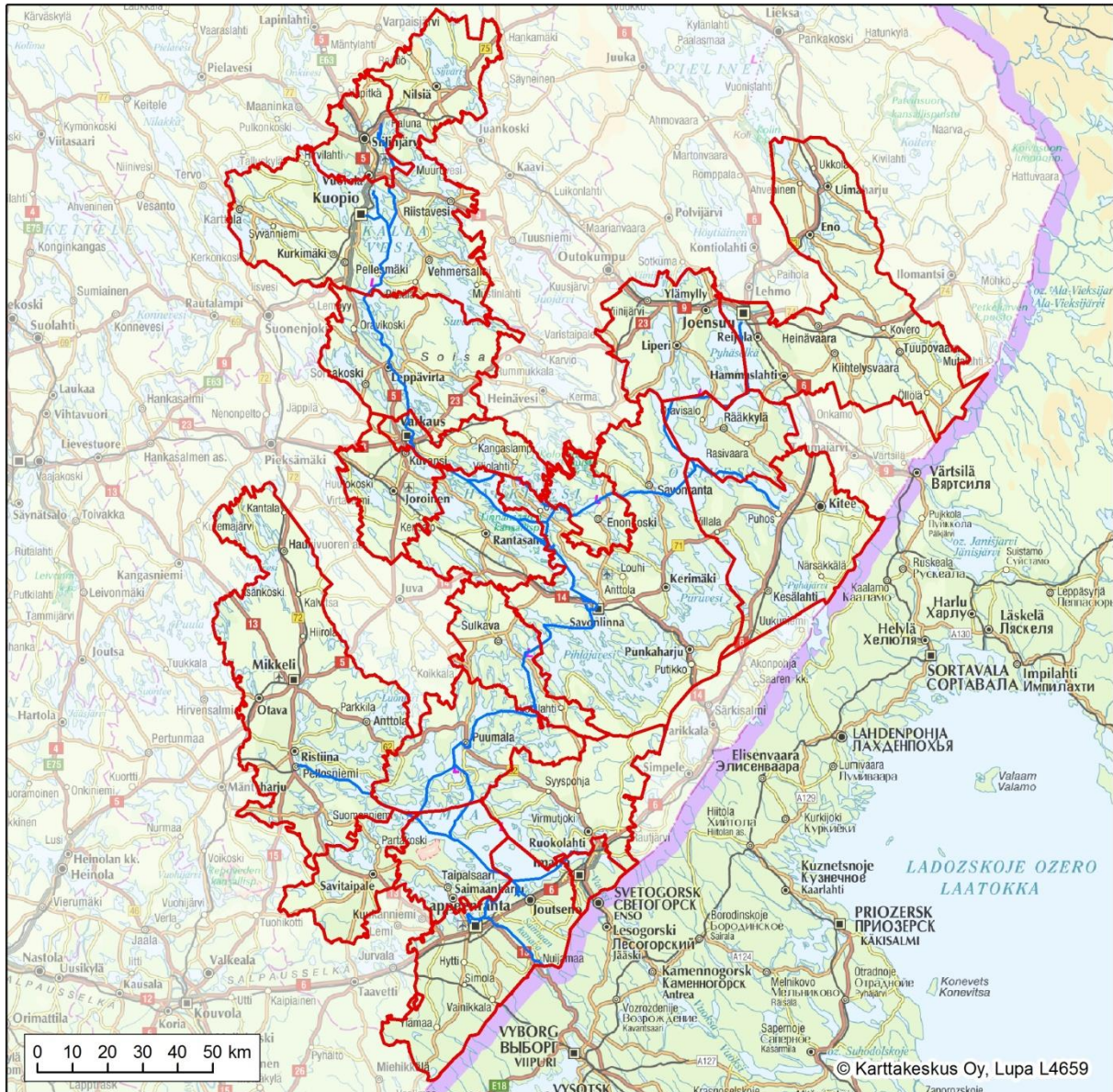
Suomen ympäristökeskuksen tulee osallistua yhteistoimintasuunnitelman laadintaan. Öljyvahinkojen torjuntalain 8 §:ssä tarkoitetut merellisten ympäristövahinkojen torjuntaan osallistuvat viranomaiset ottavat osaa suunnitelman laadintaan siltä osin kuin niillä on toimintaa suunnitelma-alueella.

Saimaan syväväylän yhteistoimintasuunnitelma laaditaan öljyvahinkojen torjuntalain 13 §:n 1 momentista poiketen kuitenkin vain alusöljyvahinkojen varalta, elleivät suunnitelma-alueen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, torjuntaan osallistuvat viranomaiset ja virka-apuviranomaiset toisin päätää. Tämä suunnitelma tehdään myös aluskemikaalivahinkojen varalta, koska halutaan varautua mm. biopohjaisten yhdisteiden kuljetuksiin.

Saimaan syväväylän alueen yhteistoimintasuunnitelman valmistelu käynnistettiin osana EnSaCo Saimaa öljyntorjunnan johtamiskurssia. Valtioneuvoston asetus öljyntorjunnasta tuli voimaan 1.4.2014, mikä muutti suunnitelman rakennetta ja suunnitelma viimeisteltiin osana Merilogistiikka- ja ympäristö kurssia, josta oli vastuussa Turun yliopiston merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskus. Valmistelussa ovat olleet mukana syväväylän alueen pelastuslaitokset, ELY-keskukset ja Suomen ympäristökeskus, joka teki alustavan rungon suunnitelman pohjaksi asetuksen perusteella. Lisäksi suunnitelman laadinnassa on oltu yhteydessä alueen kuntiin, liikennevirastoon, TraFiin, puolustusvoimiin, vapaaehtoisjärjestöihin ja aluehallintovirastoihin.

Saimaan syväväylän alueen yhteistoimintasuunnitelma käsittää Kaakkois-Suomen, Etelä-Savon, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskusten alueella olevan Saimaan syväväylän vesialueen. Syväväylä ulottuu Saimaan kanava-alueelta lännessä Ristiinaan, pohjoisessa Siilinjärvelle, koillisessa Joensuuhun ja idässä Kiteelle.

Syväväylän pituus on 760 km. Rantaviivan pituus 2 km:n etäisyydellä väylästä, saaret mukaan lukien, on noin 5150 km. Suunnittelualue ja suunnittelualan kunnat on esitetty kuvassa 1. Suunnitelma korvaa aieman vuonna 2008 vahvistetun yhteistoimintasuunnitelman.

Kuva 1. Suunnittelualue ja sen kunnat.

1.1. Suunnitelman esitysmuodot ja käyttötapoja

Suunnitelma on tarkoitus pitää sen laatimisesta ja päivityksestä vastaavan alueellisen ELY-keskuksen Internet-sivuilla, joille suunnitelmaa tarvittaessa päivitetään, ja josta se on tulostettavissa osina tai kokonaan. Suunnitelmaa koskevia muita yksityiskohtaisia tietoja on saatavissa "Boris"- järjestelmän kautta. Boris on öljyvahinkojen torjuntaan osallistuvien viranomaisten yhteinen tilannekuvajärjestelmä. Boriksen sisältämiä tietoja, sinne vahinkotilanteesta syötettyjä tietoja ja erilaisten tietojen yhdistelmäkarttoja voidaan tulostaa sekä tallentaa kuvatiedostoina.

1.2. Suunnitelman tarkoitus ja perusteet

Suunnitelma koskee alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaa. Onnettomuustapauksissa, joissa vahinko uhkaa tai koskee samanaikaisesti ihmishenkiä, omaisuutta ja ympäristöä, viranomaistoimia johdetaan (viranomaistoimien yleisjohto) aluksi meripelastuslain mukaisessa järjestyksessä, kunnes ihmishengen vaara on ohi. Tämä suunnitelma ei koske meripelastuslain mukaisia toimia.

Suunnitelman tarkoituksena on varmistaa torjuntatöiden nopea ja tehokas käynnistäminen, loppuun saattaminen ja eri viranomaisten yhteistoiminta suunnitelma-alueella aina, ja myös silloin kun alusöljy- tai aluskemikaalivahinko sattuu joko aavalla selällä, tai öljyvahinko ulottuu useamman kuin yhden pelastustoimen alueen alueelle tai on muutoin niin suuri, ettei pelastustoimen alue yksinään voi huolehtia torjuntatöistä.

Torjuntajärjestelyt perustuvat ensisijaisesti yhteistoiminta-alueen pelastuslaitosten ja muiden torjuntaviranomaisten ja virka-apuviranomaisten yhteistoimintaan. Torjuntatöissä voidaan tarvittaessa turvautua myös alueen ulkopuolelta saatavaan apuun. Sen järjestämisestä samoin kuin mahdollisesta torjunta-avun pyytämisestä ulkomaiden viranomaisilta tai avun antamisesta ulkomaille huolehtii Suomen ympäristökeskus, jäljempänä SYKE.

Alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen yhteistoimintasuunnitelmassa on oltava tiedot öljyvahinkojen torjunnan eri viranomaisista ja niiden tehtävistä, selvitys torjunnan palvelutasosta ja torjunnan järjestämisestä sekä tiedot öljyvahinkojen torjuntakalustosta.

2. Torjuntaorganisaatio

Saimaalla alusöljyvahingon torjunnasta huolehditaan alueellisin voimin alueen pelastuslaitosten johdolla. Suurissa ja usean pelastustoimen alueelle ulottuvissa öljyvahingoissa johtovastuu on SYKEllä ja sen määrämällä torjuntatöiden johtajalla. Pelastustoimi ja valtio antavat henkilö- ja kalustoresurssejaan ympäristövahinkojen torjunnassa alueen pelastustoimen pelastusviranomaisen ja torjuntatöitä johtavan muun pelastuslaisissa tarkoitetun pelastustoiminnan johtajan tai SYKEN asettaman torjuntatöiden johtajan käyttöön sekä jälkitorjunnassa kunnan käyttöön. Aluskemikaalivahingon torjunnasta vastaa aina SYKE.

2.1. Torjuntaviranomaiset

Öljyvahinkojen torjuntalain tarkoittamia torjuntaviranomaisia ovat:

- SYKE ja sen asettama torjuntatöiden johtaja alusöljyvahinkojen ja aluskemikaalivahinkojen torjunnassa;
- Liikenteen turvallisuusvirasto, puolustusvoimat ja rajavartiolaitos ryhdyttyään alusöljyvahingon tai aluskemikaalivahingon torjuntaan (niin kutsutut torjuntaan osallistuvat viranomaiset);
- ELY-keskus öljyvahinkojen torjunnassa;
- Alueen pelastustoimen pelastusviranomaisen ja torjuntatöitä johtava muu pelastuslain 44 §:n 1 momentissa tarkoitettu pelastustoiminnan johtaja öljyvahinkojen torjunnassa; sekä
- Kunta jälkitorjunnassa.

Torjuntaviranomaisten on alusöljy- tai aluskemikaalivahingon havaittuaan tai sellaisesta tiedon saatuaan ryhdyttävä pikaisesti valmiutensa edellyttämiin torjuntatoimiin, jollei tehtävän suorittaminen merkittäväällä tavalla vaaranna viranomaisen muun tärkeän lakisääteisen tehtävän suorittamista.

Öljyvahinkojen torjuntaviranomaisilla ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaviranomaisilla on laajat öljyvahinkojen torjuntalain antamat toimivaltuudet:

”Jos öljyvahingon tai aluskemikaalivahingon torjumiseksi ja vahinkojen seurausten rajoittamiseksi on välttämätöntä, torjuntaviranomaisella on oikeus:

- Ottaa tilapäisesti käyttöön vahinkojen torjuntaan sopivia laitteita ja tarvikkeita, tarpeellisia viestintä- ja kuljetusvälineitä, työkoneita ja -välineitä sekä lastaukseen, purkaukseen tai väliaikaiseen varastointiin tarvittavia tiloja ja paikkoja;
- Nousta maihin ja liikkua toisen alueella;
- Määrätä maa- ja vesirakennustoimenpiteistä toisen alueella;
- Rajoittaa vesiliikennettä; sekä
- Ryhtyä muihin öljyvahingon ja aluskemikaalivahingon torjumiseksi tarpeellisiin toimiin.”

Suunnitelma-alueen kunnat, pelastustoimen alueet ja ELY-keskukset on esitetty liitteen 1 kartalla.

2.1.1. Suomen ympäristökeskus

SYKEssä on varallaolojärjestelmä, joka käsittää jatkuvan ympäristövahinkopäivystyksen (liite 2). SYKEN päivystäjällä on valtuudet päättää tarvittaessa valtion henkilöstön ja alusten hälyttämisestä sekä kaluston käytöstä ja muista kiireellisistä valtion viranomaisia koskevista toimenpiteistä. SYKEN päivystäjä lähettää onnettomuutta koskevat kansainvälisten sopimusten mukaiset ilmoitukset ja avunpyynnöt.

SYKEN ympäristövahinkopäivystys 0400 319 390 (varanumero 050 439 470), oilduty@ymparisto.fi.

SYKE asettaa tarvittaessa torjuntatöiden johtajan ja antaa asiantuntija-apua torjunnan järjestämiseksi.

SYKEllä on yhteistoimintasopimukset rajavartiolaitoksen esikunnan ja merivoimien esikunnan kanssa sekä Meritaito Oy:n kanssa.

2.1.2. Merelliset torjuntaviranomaiset

Liikenteen turvallisuusvirasto, puolustusvoimat ja rajavartiolaitos osallistuvat alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaan. Rajavartiolaitos osallistuu kuitenkin vain merialueella tapahtuvien vahinkojen torjuntaan.

Taulukko 1. Torjuntaan osallistuvien viranomaisten hälytyspisteet

Viranomainen	Hälytyspiste	Puhelinnumero
Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi)	Valtakatu 49, 53100 Lappeenranta	029 534 5000 ja päivystys virka-ajan ulkopuolella 020 328 010
Maavoimien operaatiokeskus / Maavoimien esikunta	PL 145, 50101 Mikkeli	029 824 101 32 (MAAVOPKE)

2.1.3. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset

ELY-keskukset ovat nimenneet aluehallinnon ympäristövahinkojen torjunnan vastuuhenkilöt ja vastuuhenkilöiden sijaiset (liite 3). Tiedot löytyvät kunkin ELY-keskuksen Internet-sivuilta hakusanalla ”Ympäristövahingoista ilmoittaminen”. Tiedot ovat myös Boriksessa.

ELY-keskukset voivat tarvittaessa osallistua alusöljy- ja aluskemikaalivahingon torjuntatyön järjestämiseen ja antaa kalustoapua. Rantojen puhdistustyössä tulevat lähinnä kysymykseen työnjohto- ja kartoitustehtävät.

2.1.4. Alueen pelastustoimi

Alueen pelastustoimi vastaa maa-alueen öljyvahinkojen ja alusöljyvahinkojen torjunnasta alueellaan. Se ohjaa myös öljyvahinkojen torjuntaan varautumista alueellaan. Alueen pelastustoimella on oltava sitä varten alusöljyvahinkojen torjuntasuunnitelma, jos se paikalliset olosuhteet huomioon ottaen on tarpeellinen.

Alueen pelastustoimen öljyntorjuntahenkilöstö koostuu ensisijaisesti palo- ja pelastustoimen henkilöstöstä. Öljyntorjunnan ohella palo- ja pelastustoimen valmiuden tulee säilyä riittävänä. Lisäksi on käytettävissä kunnista muuta, lähinnä teknisen toimialan henkilökuntaa jota käytetään ensisijaisesti jälkitorjuntaan.

Alueen pelastustoimen on pyydettäessä osallistuttava aluskemikaalivahinkojen torjuntaan, jollei tehtävän suorittaminen merkittäväällä tavalla vaaranna sen muun tärkeän lakisääteisen tehtävän suorittamista.

Aluskemikaalivahingon torjunnan suorittamisesta määrää Suomen ympäristökeskus ja asettaa torjuntatöiden johtajan. Alueen pelastustoimi on velvollinen antamaan pyydettäessä virka-apua aluskemikaalivahinkojen torjuntaviranomaiselle. Jos vahingon torjuminen sitä vaatii, alueen pelastustoimen on ryhdyttävä pikaisesti torjuntavalmiutensa edellyttämiin toimiin jo ennen kuin pyyntö virka-avusta on tehty. Alueen pelastus-

toimi on velvollinen alueensa ulkopuolellakin asettamaan Suomen ympäristökeskuksen asettaman torjuntatöiden johtajan pyynnöstä torjuntakalustonsa ja -tarvikkeensa sekä niiden käyttöön tarvittavaa henkilöstöä torjuntatöiden johtajan käytettäväksi aluskemikaalivahinkojen torjumiseen.

2.1.5. Virka-apuviranomaiset ja käytettävissä oleva henkilöstön lukumäärä

Öljyvahinkojen torjuntalain 11 § mukaan valtion viranomaiset ovat pyydetessä velvollisia mahdollisuksiensa mukaan antamaan torjuntaviranomaisille virka-apua. Sama velvollisuus on Luotsausliikelaitoksesta annetussa laissa (1008/2010) tarkoitetulla Luotsausliikelaitoksella.

Tärkeimmät virka-apuviranomaiset on esitetty liitteessä 4 ja yhteistoimintasuunnitelman alueella torjuntaan käytettävissä olevan henkilöstön määrä on viranomaisittain liitteessä 5.

2.1.6. Torjuntaan osallistuvat kunnan viranomaiset ja laitokset

Öljyvahinkojen torjuntalain mukaan kunnan eri viranomaisten ja laitosten tulee tarvittaessa osallistua öljyvahinkojen torjuntaan. Tämä voi tulla esiin onnettomuudessa, jossa pelastuslaitoksen omat resurssit eivät riitä vahingon riittävän nopeaan torjuntaan ja tarvitaan lisäapua. Yhteistoiminta-alueen alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaan osallistuvat kunnan viranomaiset ja laitokset kunnittain on esitetty liitteessä 6.

2.2. Jälkitorjunnan järjestäminen ja viranomaiset

Jälkitorjunnalla tarkoitetaan öljyvahingon torjuntaa, jota tehdään öljyn pilaaman maaperän, pohjaveden ja rannikon puhdistamiseksi ja kunnostamiseksi sen jälkeen, kun välttämättömät torjuntatoimet vahingon rajoittamiseksi ja öljyn keräämiseksi on tehty (HE 248/2009).

Öljyvahinkojen torjuntalain 9 § mukaan kunta vastaa tarvittaessa jälkitorjunnasta alueellaan. Kunnan eri viranomaisten ja laitosten tulee tarvittaessa osallistua öljyvahinkojen torjuntaan.

Torjuntatöiden johtaja päättää, milloin johtovastuu siirretään jälkitorjunnasta vastaavalle kunnan asianomaiselle viranomaiselle.

Jälkitorjuntaa johtaa asianomaisen kunnan määräämä viranomainen. ELY-keskus ohjaa ja sovittaa yhteen jälkitorjuntatöitä, jos torjunta ulottuu usean kunnan alueelle. Torjuntatöiden johtaja päättää ELY-keskusta tarvittaessa kuultuaan, milloin öljyvahingon tai aluskemikaalivahingon torjunta ei enää vaadi torjuntaviranomaisen toimenpiteitä.

Saimaan syväväylän alueen kunnista Etelä-Karjalan kunnat ovat sisällyttäneet jälkitorjunnan pelastuslaitoksen kanssa tehtyyn sopimukseen. Kuntien jälkitorjunnasta vastaavat tahot on listattu liitteeseen 7.

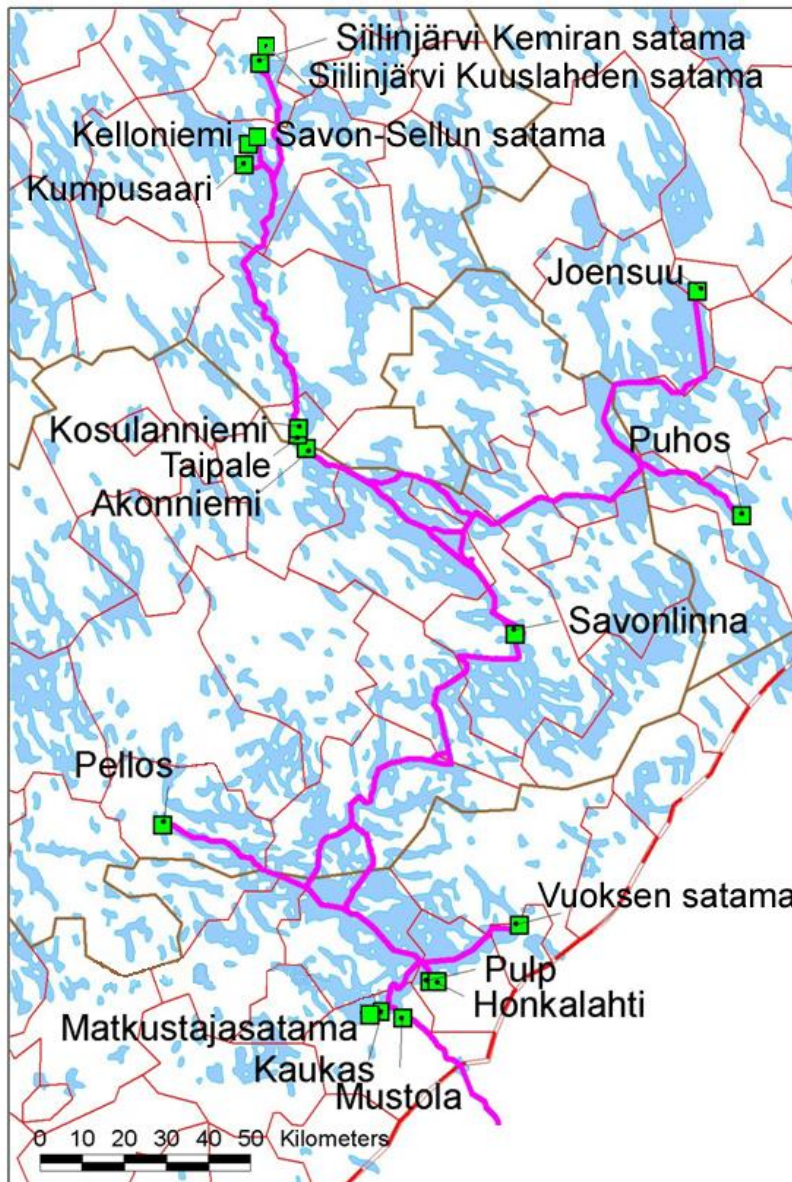
2.3. Varastojen, satamien ja laitosten henkilöstö

Öljyvahinkojen torjuntalain 4. luvussa tarkoitettuja öljyn varastoijia yhteistoiminta-alueella ovat liitteessä 12 mainitut yksiköt. Näitä tietoja on myös Boriksessa. Tiedot liitteessä mainittujen yksiköiden hälytysyhteyksistä ja torjuntahenkilöstöstä ovat alueen pelastustoimen öljyvahinkojen torjuntasuunnitelmassa ja hätäkeskuksen tiedostoissa.

Pääasiassa kauppamerenkulun käyttöön tarkoitettuja satamia (öljyvahinkojen torjuntalaki 16 §) ovat:

Vuoksen satama Imatralla; Mustolan, Kaukaan, Honkalahten ja Pulpin satamat Lappeenrannassa; Pelloksen satama Mikkelin Ristiinassa; Savonlinnan syväsatama; Akonniemen, Kosulanniemen ja Taipaleen satamat Varkaudessa; Kelloniemen, Savon-Sellun ja Kumpusaaren satamat Kuopiossa; Kemiran ja Kuuslahden satamat Siilinjärvellä; Puhoksen syväsatama Kiteellä ja Joensuun syväsatama. Näillä satamilla on velvollisuus laatia suunnitelma öljy- ja aluskemikaalivahingon varalta.

Lisänä on kuntien omia matkustajasatamia. Väylät ja suurimmat satamapaikat on esitetty kuvassa 2.

Kuva 2. Saimaan syväväylä ja suurimmat satamat. [Kuva Vesa Väisänen](#)

2.4. Vapaaehtoiset järjestöt

Vapaaehtoisten käyttö tulee kysymykseen jälkitorjuntaan liittyvässä rantojen puhdistustyössä ja vahingoittuneiden eläinten, lähinnä öljyyntyneiden lintujen pelastamisessa. Vapaaehtoinen rantojen puhdistustyö järjestetään öljyvahinkojen torjuntasuunnitelmissa esitetyllä tavalla ja torjuntatöiden johtajan toimesta. Vapaaehtoisista pelastuspalvelujärjestöistä (VAPEPA) on saatavissa henkilöstöapua.

Saimaan syväväylän alueella toimii useita vapaaehtoista toimintaa harjoittavia järvipelastusyhdistyksiä. Toimintaan kuuluu mm. merihätään joutuneiden ihmisten pelastaminen, konevikaisten pienalusten auttaminen ja tarvittaessa hinausavun antaminen.

Pidä saaristo siistinä–järjestöllä on Saimaalla jätehuoltoalue, jolla on varusteinaan pieni määrä imeytyspuomia. Vapaaehtoisten järjestöjen yhteystiedot ja toiminta löytyvät liitteestä 8.

Vapaaehtoiset auttavat myös öljyyntyneiden lintujen puhdistuksessa ja hoidossa. Lintujen puhdistus tapahtuu erillisessä hoitoyksikössä yksikön toiminnanjohtajan toimesta, omalla koulutetulla henkilöstöllä, torjuntatöiden johtajan alaisuudessa. Hoitoyksikkö on sijoitettuna Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastusasemalle Porvooseen.

3. Torjunnan järjestäminen

Alueen pelastustoimi vastaa alusöljyvahinkojen torjunnasta alueellaan. Öljyvahinkojen torjuntalain 21§:n mukaan öljyvahingon torjuntatöitä johtaa sen pelastustoimen alueen pelastusviranomainen, jossa vahinko tai vaaratilanne on saanut alkunsa. Siihen saakka, kunnes pelastusviranomainen ottaa toiminnan johtakseen, torjuntatöitä voi johtaa muu pelastuslain 44 §:n 1 momentissa tarkoitettu pelastustoiminnan johtaja.

SYKE voi ottaa torjunnan vastuulleen ja asettaa torjuntatöiden johtajan jos:

- alusöljyvahinko on sattunut tai sen vaara uhkaa yhtä useammalla pelastustoimen alueella
- vahinko tai sen vaara on niin suuri, ettei alueen pelastustointa kohtuudella voida vaatia yksin huolehtimaan torjuntatöistä
- torjuntatoimet kestävät pitkään tai siihen muuten on erityistä syytä.

Suomen ympäristökeskus vastaa torjunnasta ja asettaa torjuntatöiden johtajan, jos aluskemikaalivahinko on sattunut tai sen vaara uhkaa Suomen vesialueella tai talousvyöhykkeellä. Torjuntatöitä voi kuitenkin johtaa vahinkopaikalle saapunut alueen pelastustoimen tai muun torjuntaviranomaisen palveluksessa oleva henkilö siihen saakka kun Suomen ympäristökeskuksen asettama torjuntatöiden johtaja ottaa johtovastuun itselleen.

Öljyntorjunta rannoilla järjestetään pelastustoimen alueiden öljyvahinkojen torjuntasuunnitelmien mukaisesti. Useamman kuin yhden pelastustoimen aluetta koskevassa vahingossa SYKEN asettama torjuntatöiden johtaja voi antaa tarkempia ohjeita alueiden välistä yhteistoiminnasta vahinkojen torjunnan voimavarojen yhdistämis- tai keskittämistarpeiden ja alueiden voimavarojen mukaisesti.

Laaja-alaisen rantojen puhdistustoiminnan järjestämisessä voidaan soveltaa SÖKÖ- ja PÖK- tai vastaavia suunnitelmia ja käsikirjoja, kunnes Saimaan alueelle saadaan tehtyä vastaavat suunnitelmat.

Rantojen puhdistukseen sovelletaan SYKEN "Rantavyöhykkeen öljyntorjunta" -oppaan sekä siihen liitetyn "Suosituksia rannikon herkkien alueiden puhdistukseen öljystä" -ohjeita. Opasta saa SYKEstä (ymparisto.fi/oil >ohjeet, oppaat ja julkaisut) ja suosituksia Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen julkaisusta (doria.fi>Suosituksia rannikon herkkien alueiden puhdistukseen öljystä: Liite rantojen öljyntorjuntaoppaisiin).

Jälkitorjuntaa johtaa asianomaisen kunnan määräämä viranomainen. ELY-keskus ohjaa ja sovittaa yhteen jälkitorjuntatöitä, jos torjunta ulottuu usean kunnan alueelle.

3.1. Kiireelliset alkutoimet – onnettomuustilanteen vakauttaminen ja tilannekuvan muodostaminen

Valtion torjunta-alusten ja kaluston vahinkoalueelle lähettämisestä, torjuntatöihin määräämisestä ja käyttöön antamisesta vastaa SYKE (SYKEN päivystäjä). Mikäli SYKE määrää valtion kalustoa pelastustoimen johtaman öljyvahingon torjuntaan, SYKE maksaa kyseisen kaluston kustannukset. Mikäli pelastustoimi pyytää valtion öljyntorjuntakalustoa käyttöönsä suoraan valtion viranomaiselta, maksaa pelastustoimi kustannukset.

Kiireellisten alkutoimien tekemisestä huolehtivat alueen pelastustoimen öljyntorjuntayksiköt. Kiireellisiä alkutoimia ovat aluksesta päässeen öljyn tai muun veden pinnalla ajelehtivan aineen leviämisen pysäyttäminen ja rajoittaminen sekä aluksen puomittaminen. Kuvassa 3. Etelä-Savon pelastuslaitos on puomittanut Puumalan satamaan marraskuussa 2006 uponneen hinaajan. Aluksesta pääsi veteen noin 1500 litraa kevyttä polttoöljyä, minkä pelastuslaitos keräsi talteen.

Kuva 3. Puumalan satamaan 2006 uponnut hinaaja. Kuva: Jouni Hämäläinen

Ympäristövahinkotilanteen nopea ja tehokas hallintaan saaminen edellyttää onnettomuusaluksen vaaratilanteen vakauttamista ja vaurioiden kartoittamista. Näiden toimien varmistamisesta huolehtii torjunnasta vastuussa oleva taho (SYKE tai pelastuslaitos) ja torjuntatöiden johtaja yhteistyössä muiden alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaviranomaisten ja onnettomuusaluksen omistajan, vakuutusyhtiön ja meripelastukseen valmistautuneiden yrittäjien kanssa. Käytännössä tämä tehtävä voi vaatia muun muassa hinaajien, tarkastussukeltajien, pumppausyksiköiden ja lastin kevennysalusten hankkimista paikalle ja aluksen suojapaikkaan viemistä. Suojapaikkapäätöksen tekee Liikennevirasto.

Onnettomuusaluksen omistaja ja vakuutusyhtiö huolehtivat pelastustöiden suorittamisesta yhdessä ammattimaisten meripelastajien kanssa. Torjunnasta vastuussa oleva taho (SYKE tai pelastuslaitos) seuraa pelastustöiden edistymistä ja neuvottelee tarvittaessa meriturvallisuusviranomaisen, omistajan, vakuutusyhtiön, luokituslaitoksen ja pelastussopimuksen tehneen yrittäjän edustajien kanssa aluksen ja sen lastin pelastamisesta ympäristövahinkojen estämiseksi ja rajoittamiseksi.

Tilannekuvan luomisesta vastaa tilannetta johtava torjuntaviranomainen. Tilannekuvaa varten tarvitaan tietoja vahinkoaineista, ympäristöön vuotaneiden aineiden ja onnettomuusaluksessa vielä olevien aineiden määristä, havaintoja sekä ennusteita ympäristöön joutuneiden aineiden leviämisestä. Tilannekuvan tuottamisessa käytetään SYKEN Boris-järjestelmää.

Tietoja aluksella olleista ja olevista aineista, niiden laadusta ja määristä sekä ominaisuuksista hankitaan aluksen ja lastin omistajilta, meklarilta, agenteilta ja kohdesatamista. Tietoa aineiden vaarallisista ominaisuuksista ja mahdollisesta käyttäytymisestä ympäristössä hankitaan eri kemikaalitiedostoista ja asiantuntijoilta kuten Vakavien kemiallisten uhkien osaamiskeskuksesta ([tll.fi>C-osaamiskeskus](http://tll.fi/C-osaamiskeskus)) ja EMSAn MAR-ICE palvelusta. Aineiden mahdollisia ulosvuotomääriä ja ulosvuotamisen uhkaa arvioidaan vauriotietojen ja aluksen pelastussuunnitelmien sekä ympäristöhavaintojen perusteella.

Torjuntatöiden johtaja hankkii havaintoja ympäristöön joutuneista aineista järjestämällä lento- ja maastotiedustelua. SYKE avustaa tarvittaessa kaukokartoitustiedon kuten valvontalentojen ja satelliittikuvien hankkimisessa. Torjuntatöiden johtaja on vastuussa tilannekuvasta, jota torjuntaan osallistuvat yksiköt täydentävät oman toimintansa osalta.

Torjuntatöiden johtaja hankkii sää- ja kulkeutumisennusteita Ilmatieteen laitokselta. Ennusteita laaditaan virtaus-, tuuli- ja muiden tietojen perusteella käyttäen ajelehtimismalleja. Sisävesille ajelehtimismallien tuottaminen ei nykytiedoin onnistu.

3.2. Kansainvälinen torjuntayhteistyö

Saimaan syväväylän alueella kansainvälinen torjuntayhteistyö rajoittuu Saimaan kanavan öljyntorjuntaan. Kanavan vuokra-alueella öljyntorjunnasta vastaa kanavavaltuutetun ja Liikenneviraston kanssa tehdyn sopimuksen mukaan Etelä-Karjalan pelastuslaitos. Mahdollisesta vahingosta on ilmoitettava Venäjän viranomaisille.

3.3. Torjunnan johtaminen

3.3.1. Torjuntatöiden johtajan tehtävät

Kun alueellinen pelastuslaitos on vastuussa torjunnasta, torjuntatöiden johtaja johtaa toimintaa pelastuslaitoksen johtamisohjeen ja vasteen mukaisesti. SYKEN ottaessa johtovastuun, sen edustaja johtaa toimintaa yhdessä pelastuslaitosten kanssa.

Torjuntatöiden johtaja hälyttää torjuntaa varten tarpeellisen määrän torjuntaan kykeneviä aluksia, muuta tarpeellista torjuntakalustoa, henkilöstöä ja tarvikkeita torjuntatyöhön.

Torjuntatöiden johtaja vastaa öljyn sijaintia ja leviämisenustetta koskevan tilannekuvatiedon ylläpidosta ja päättää välivarastointi- ja vastaanottojärjestelyistä, kuten aluksista ja satamista, joihin keräysalukset voivat luovuttaa kerätyn öljyn ja öljyisen veden.

Alusöljy- ja aluskemikaalivahinkotilanteessa torjuntatöiden johtaja ilmoittaa, milloin hän ottaa johtovastuun itselleen. Jos öljy- tai aluskemikaalivahingon torjuntatoimiin osallistuu yhtä useamman toimialan viranomaisia, torjuntatöiden johtaja toimii yleisjohtajana ja vastaa tilannekuvan ylläpitämisestä sekä tehtävien antamisesta eri toimialoille ja toiminnan yhteensovittamisesta. Yksiköt toimivat oman johtonsa alaisuudessa siten, että niiden toimenpiteet kokonaisuutena edistävät vahingon tehokasta torjuntaa.

Torjuntatöiden johtaja päättää, milloin johtovastuu siirretään jälkitorjunnasta vastaavalle kunnan asianomaiselle viranomaiselle.

Torjuntatöiden johtaja myös vastaa, että kaikista torjuntatoimista kaikissa vaiheissa aiheutuvat kustannukset dokumentoidaan huolellisesti niiden myöhemmin tapahtuvaa takaisinperintää varten. Hänen tulee tämän varmistamiseksi kirjallisesti ohjeistaa kaikki toimintaan osallistuvat viranomaiset.

3.3.2. Torjunta-aluksen päällikön tehtävät

Kunkin torjunta-aluksen päällikkö vastaa aluksensa ja mahdollisten apualusten toiminnasta. Aluksien normaalimiehitystä täydennetään tarpeen mukaan. Kunkin torjunta-aluksen päällikkö raportoi torjunnan edistymisestä lähimmälle johtovastuussa olevalle taholle.

3.3.3. Aluskemikaalivahinkojen torjunnan järjestäminen ja johtaminen

SYKE vastaa torjunnasta ja asettaa torjuntatöiden johtajan, jos aluskemikaalivahinko on sattunut tai sen vaara uhkaa Suomen vesialueella tai talousvyöhykkeellä.

Aluskemikaalivahinkojen torjunnassa alueen pelastustoimen on pyydettäessä osallistuttava vahinkojen torjuntaan, jollei tehtävän suorittaminen merkittäväällä tavalla vaaranna sen muun tärkeän lakisääteisen tehtävän suorittamista. Jos vahingon torjuminen sitä vaatii, alueen pelastustoimen on tarpeen ryhtyä pikaisesti torjuntavalmiutensa edellyttämiin toimiin jo ennen kuin pyyntö virka-avusta on tehty. Alueen pelastustoimi on velvollinen alueensa ulkopuolellakin asettamaan SYKEN asettaman torjuntatöiden johtajan pyynnöstä torjuntakalustonsa ja -tarvikkeensa sekä niiden käyttöön tarvittavaa henkilöstöä torjuntatöiden johtajan käytettäväksi aluskemikaalivahinkojen torjumiseen.

3.3.4. Torjunnan johtoryhmän perustaminen

Torjuntatöiden johtaja voi muodostaa avukseen eri viranomaisten edustajista koostuvan torjunnan johtoryhmän, jos alusöljy- tai aluskemikaalivahingon torjuntatöihin osallistuu yhtä useamman toimialan viranomaisia. Ryhmää voidaan laajentaa torjuntatöihin vapaaehtoisesti osallistuvien yhdistysten ja muiden yhteisöjen edustajilla. Torjuntatöiden johtaja voi myös kutsua avukseen asiantuntijoita.

Johtoryhmään voivat kuulua muun muassa valtion alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaviranomaisten, vahinkoalueen pelastustoimen alueiden ja merenkulun turvallisuusviranomaisten edustajat ja tilanteen mukaisesti myös muiden viranomaisten sekä yhdistysten ja yhteisöjen edustajia.

Öljyntorjunnan johtoryhmän kokoonpano määräytyy toimintavaltaisen viranomaisen johtamisohjeen mukaisesti. Johtoryhmän työskentelytapaa ja toimintamallia on harjoiteltava riskikohteiden karttajarjoituksissa.

3.3.5. Torjuntayksiköiden muodostaminen ja miehittäminen

Torjuntayksiköt muodostetaan alueen pelastuslaitosten hälytysvasteen mukaisesti. Niitä täydennetään tarpeen mukaan virka-apuysiköillä ja ulkopuolisella torjunta-avulla.

SYKE huolehtii onnettomuusaluksella tai vahinkoalueella mahdollisesti tarvittavan erikoiskaluston ja sen käyttäjien paikalle järjestämisestä. Suurilla selkääalueilla tapahtuvaa öljy- tai kemikaalivahinkojen torjuntaa varten kootaan toiminta-alueelle tilanteen mukaan tarpeellinen määrä torjuntaan kykeneviä aluksia. Alusten normaalimiehitystä täydennetään tarpeen mukaan.

Torjuntaosastoon voi kuulua:

- operatiivinen johtoalus, joka voi toimia paitsi varsinaisena torjunta-aluksena, tarvittaessa myös osaston huolto- ja varastoaluksena sekä
- tiedustelualuksia (pelastuslaitokset, Vapepa, Finnpilot)
- pienempiä öljypuomeilla varustettuja aluksia, joita käytetään pareittain öljyn tai muun kelluvan aineen nuottaamiseen puomeja hinaamalla
- itsenäiseen öljynkeräystyöhön mekaanisella keräysjärjestelmällä varustettuja aluksia
- yksittäisiä aluksia puomien laskemiseen öljyn liikkumisen estämiseksi tai ohjaamiseksi

3.3.6. Hälytysvalmius ja liikellelähtöjärjestys

Pelastustoimen alueiden öljyntorjuntayksiköiden valmius venekaluston käyttöön perustuu sekä työ- että vapaa-ajan henkilöstöön (ja on yleensä enintään noin puoli tuntia hälytyksestä). Pelastustoimen valmius ilmenee alueen pelastustoimen öljyvahinkojen torjuntasuunnitelmasta.

Meritaito Oy:n hallinnassa olevien öljyntorjuntaan tarkoitettujen alusten lähtövalmius on työtilanteesta riippuen noin kuusi tuntia. Päivystystä aluksilla ei ole.

3.3.7. Torjuntayksiköiden varustaminen, huoltaminen ja kuljetukset

Torjuntayksiköiden huollosta vastaa torjunnan alkuvaiheessa kukin viranomainen itse. Torjuntatyöhön osallistuvilla aluksilla tulee lähtiessään olla mukanaan ainakin yhden vuorokauden muona.

Mikäli torjuntayksiköt joutuvat pitkäaikaiseen työhön, huoltotoimet hoidetaan keskitetysti. Johtoryhmä selvittää ja organisoii muonituksen jatkojärjestämisen, alusten polttoainehuollon ja miehistöjen vaihdon sekä joutokeskuksen ja operatiivisen johdon varamiesjärjestelyt.

Ilmakuljetuksiin ja lentotiedusteluun käytetään tarvittaessa rajavartiolaitoksen ja puolustusvoimien helikoptereita tai tarvittaessa yksityisten lentokoneita ja helikoptereita. Ilmailuviranomaisilla on tiedossa lähimmät käyttöön soveltuvat ilma-alukset.

3.3.8. Hälyttäminen, hälytys- ja viestijärjestelmät

Alusöljy- ja aluskemikaalivahingoista tulee tehdä ilmoitus hätäkeskukseen, meripelastuskeskukseen tai –lohkokeskukseen tai VTS-keskukseen (liite 16).

Öljyvahinkojen torjuntalain 18 §:n mukaan öljy- tai aluskemikaalivahingosta tai sen vaarasta tiedon saaneen hätäkeskuksen, meripelastuskeskuksen, meripelastuslohkokeskuksen tai VTS-viranomaisen tulee viipymättä välittää tieto maa-alueen öljyvahingosta kyseisen alueen pelastustoimelle ja alusöljy- tai aluskemikaalivahingosta SYKELLE ja alueen pelastustoimelle. Meripelastuskeskusten ja hätäkeskusten tulee olla yhteistoiminnassa siten, että tieto tapahtuneesta alusonnettomuudesta välittyy sekä SYKELLE että pelastuslaitokselle. SYKEN päivystäjä ilmoittaa vahingosta ELY-keskuksen öljyvahinkojentorjunnan vastuuhenkilölle.

SYKEN päivystäjä hälyttää tarpeen mukaan valtion torjunta-aluksia ja muuta kalusto- ja toimenpideapua, joita vahinkotilanteen hallinta saattaa tarvita.

Sisävesillä öljyvahinkojen torjunnassa käytetään Hätäkeskuslaitoksen hälytysjärjestelmää. Hätäkeskus hälyttää pelastuslaitoksen torjuntayksiköt hälytysvasteen mukaisesti. Vasteet ovat pieni, keskisuuri ja suuri. Saimaan syväväylän alueen hätäkeskus sijaitsee Kuopiossa ja sen hälytysalue on liitteessä 9.

Hätäkeskuksessa on ohjeet vahinkoilmoitusten vastaanottamisesta, edelleen hälyttämisestä sekä virka-apu- ja yhteistyöviranomaisista. Hätäkeskus hälyttää tarvittavat torjuntayksiköt sekä torjuntatyön johtajan, joka päättää alueen muiden viranomaisten hälyttämisestä ja muun ulkopuolisen avun pyytämisestä. Lisäksi vahingoista ilmoitetaan tapauksesta ja tarpeesta riippuen poliisille, ympäristöviranomaisille ja sille, jonka hallussa tai hoidossa öljy on, sekä muille asianosaisille, joita vahinko koskee.

Myös viestiliikenne ja tilannekuvan ylläpito kuuluvat torjuntatöiden johtajan vastuulle, eli hän voi tarvittaessa antaa niitä koskevia määräyksiä ja hyväksyä niitä koskevia järjestelyjä. Tavanomaisten puhelinyhteyksien ohella viestiyhteyksissä käytetään meripelastuspalvelun ja yleisen pelastuspalvelun hälytys- ja viestiyhteyksiä kuten VHF-radioita ja VIRVE-radioita. Tilannekuvaa muodostetaan ja välitetään myös Boris-järjestelmällä.

Mikäli vahinkotapahtumaan liittyvästä viestitoiminnasta on tarpeen antaa erityisiä ohjeita tai määräyksiä tai toteuttaa tavanomaisesta poikkeavia järjestelyjä, torjuntatöiden johtaja voi esimerkiksi pyytää asiassa virka-apua alueen poliisilta, puolustusvoimilta tai muulta virka-apuviranomaiselta.

4. Kalusto ja muu torjuntavalmius

4.1. Valtio

Valtiolla on Saimaalla käytettävissään väyläalus Kummeli. Alus on varustettu öljynkeräyslaittein, joiden avulla se pystyy itsenäisesti keräämään öljyä veden pinnalta. Kummelin harjat on suunniteltu keräämään raskasta öljyä, jota Saimaan laivat eivät käytännössä enää käytä polttoaineena. Lisäksi siinä on erilaisia siirrettäviä öljynkeräyslaitteita. Kotisatamana on tällä hetkellä Savonlinna.

Suunnitelma-alueella on valtion öljyntorjuntakalustoa varastoitu Lappeenrannan Nuijamaalle, jossa on 300 metriä 90 cm:n verkkopuomia varusteineen. Kanavan vuokra-alueelle on sijoitettu kaksi siirtolavalaittein varustettua merikonttia, joissa on yhteensä 260 metriä rannikkopuomia varusteineen, sekä noin 100 m imeytyspuomia. Savonlinnan Pihlajaniemen varastossa on yhteensä 850 metriä puomia varusteineen, kaksi skimmeriä sekä muuta rannansuojausmateriaalia.

Valtiolla on 11 öljyntorjuntakalustovarastoa, joihin on sijoitettu muun muassa noin 22 kilometriä raskasta avomeripuomia ja 10 kilometriä meripuomia sekä erilaista ankkurointikalustoa. Valtiolla on lisäksi erilaisia harjakauhoja, hinattavia välivarastosäiliöitä, skimmereitä ja muuta erikoiskalustoa.

Valtion muiden kalustovarastojen sijaintipaikat ovat:

- Kotka, Kuusinen
- Porvoo, Emäsalo
- Helsinki, Hakuninmaa
- Kirkkonummi, Upinniemi
- Hanko, Itäsatama
- Nauvo, Pärnäinen
- Turku, Pansio
- Pori, Mäntyluoto
- Vaasa, Vaskiluoto
- Kalajoki, Rahjan satama
- Lisäksi valtion öljyntorjuntakalustoa on Santahaminassa, Uudessakaupungissa ja Oulussa.

Valtion öljyntorjuntakalusto hälytetään SYKEN päivystäjän kautta. Lisätietoja aluksista ja kalustosta on SYKEN kotisivuilla (ymparisto.fi/oil).

4.2. Alueen pelastustoimet

Pelastustoimen alueiden materiaallinen valmius alusöljyvahinkojen torjuntaan perustuu öljyntorjuntaveneisiin, työlauttoihin ja puomeihin. Keskeisin öljyntorjuntakalusto on esitetty liitteessä 10.

Puumalaan on sijoitettu 48 kpl 11 kuutiometrin ponttonia. Ne soveltuvat tarvittaessa keräilyssäiliöiksi.

Keräviä veneitä suunnittelualueella on 9 kpl ja ne esitelty taulukossa 2.

Taulukko 2. Keräävät veneet

Alue	Tunnus	Luokka	Muuta
Etelä-Karjala	EK 118	F-luokka	
Etelä-Savo	ES 408	F-luokka	irrotettava keulakerääjä
	ES 438	F-luokka	
	ES 458	D-luokka	
Pohjois-Karjala	PK 108	F-luokka	
Pohjois-Savo	PS 408	F-luokka	irrotettava keulakerääjä
	PS 108	F-luokka	
	PS 148	D-luokka	

Lisätietoja pelastustoimen veneistä sekä valtion öljyntorjuntakaluston varastopaikoista on Boriksessa.

Pelastuslaitosten kemikaalienvahinkojen torjuntakalusto määräytyy TOKEVA-ohjeiden (Toimintaohjeet kemikaalien vaaratilanteille) riskiluokituksen mukaan.

4.3. Laitokset ja yhtiöt

Suunnitelma-alueen satamien ja laitosten kalustotiedot on lueteltu näiden torjuntasuunnitelmissa. Osalla toimijoista on sopimukset pelastuslaitosten kanssa kaluston sijoittamisesta alueelleen ja niiden käytöstä.

Saimaalla ei ole varsinaista kalustoa alusten polttoainesäiliöiden tyhjentämiseen, johon voidaan käyttää mm. Puumalaan sijoitettuja ponttoneja. Liikenneviraston kautta saadaan tietoa varalla olevista losseista, joita voidaan käyttää lastin keventämiseen.

Vahinkoalusten ja niiden lastien pelastamiseen soveltuvaa jäänmurto-, hinaaja-, pelastus- ja korjauskalustoa on hinaus- ja meripelastustoimintaa harjoittavilla yhtiöillä, joiden yhteystietoja on liitteessä 16. Kuvassa 4. hinaaja Arppe vetää joulukuussa 2001 Puumalan Osmonaskeleella rantaan ajanutta Ladoga 18 rah-tialusta irti karilta. Veteen pääsi alle 100 l keulapotkurin öljyä.

Kuva 4. Hinaaja Arppe irrottamassa Ladoga 18 alusta karilta. Kuva: Jouni Hämäläinen.

4.4. Kaluston siirrot

Valtion kaluston siirrot onnettomuuspaikalle hoidetaan SYKE:n toimesta. Samoin kansainväliset kalustovunpyynnöt tekee SYKE.

Suunnitelma-alueen ulkopuolisten pelastustoimenalueiden kalustolistaukset löytyvät näiden öljyntorjuntasuunnitelmista. Pelastustoimen kalustosiirrot on suunniteltu tehtäväksi seuraavasti:

Veneet kuljetetaan joko maantiekuljetuksina tai vesitse, riippuen tapauksesta. Erityiskalusto kuljetetaan pääosin maanteitse ja mahdollisesti osa veneiden mukana vesikuljetuksena. Mikäli veneet siirtyvät vesiteitse, osa henkilöstöstä siirtyy veneiden mukana, loput maantiekuljetuksina.

4.6. Esitys kalustoon liittyvistä asioista

Yhteistoimintasuunnitelman laadinnan yhteydessä yhteistoiminta-alueella on kiinnitetty huomiota seuraaviin kalustoasioihin:

- Pelastuslaitosten ja valtion kalustojen yhteensopivuutta ja riskien suhteen sijoittumista pitää tarkastella paremmin.
- Varsinkin suurempien hankintojen yhteydessä hankintojen kilpailuttamista koko alueella tulee harkita.
- Rahoitus kaluston uusimiseen ja hankkimiseen on turvattava.
- Varastointia tulee kehittää siten, että arvokas kalusto ei tuhoudu huonon varastoinnin takia.
- Tarvitaan uusi yhtenäinen kalustohankintaohje, joka kuitenkin antaa mahdollisuuden ohjeen soveltamiseen olosuhteiden mukaan.
- Öljyn imeytysaineista tulisi saada puolueettomia testejä.

4.7. Lisähankinnat

Pelastuslaitokset esittävät kalustotarpeensa omissa suunnitelmissaan. Alusöljy ja -kemikaalivahinkoihin liittyvän kaluston hankinnassa Itä-Suomen öljyntorjunnan yhteistyöryhmä koordinoi kaluston hankintaa.

5. Vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten käsittelyn järjestäminen

Öljyvahingon satuttua SYKEN päivystäjä hälyttää SYKEN öljyyntyneiden lintujen asiantuntijat, jotka koostavat tiedon öljyn vaikutusalueella sillä hetkellä olevista lintupopulaatioista ja niiden sijainneista. He järjestävät alueelle lintukartoitusta varten asiantuntijoita ja vapaaehtoisia sekä lintuharrastajia. He järjestävät myös lintujen kiinnioton, kuljetuksen, eläinlääkärit, ruuat, hoitotilat jne. SYKEN öljyyntyneiden lintujen asiantuntijat ilmoittavat vahingosta WWF:n lintupuhdistuskoordinaattoreille. Tarvittaessa vapaaehtoiset hälytetään VA-PEPAn kautta. Porvoon pelastuslaitoksella sijaitsevat lintukontit voi myös hälyttää SYKEN kautta. Lintukonttien kartoitetut sijoituspaikat ovat Boris-järjestelmässä.

Onnettomuuden sattuessa linnut pyritään pelastamaan. Mikäli onnettomuus on kuitenkin niin iso ja öljyyntyneiden lintujen määrä niin suuri, ettei kaikkien lintujen pelastaminen ole mahdollista, joudutaan pelastettavien kesken tekemään valintoja. Tällöin etusijalle asetetaan ne linnut, jotka ovat uhanalaisimpia ja ne, jotka arvioidaan voitavan pelastaa. Pelastettavissa olevat pyritään pelastamaan ja muut lopetetaan. Tavoitteena tulee olla, että vapauteen päästettävien elinkelpoisten yksilöiden määrä on mahdollisimman suuri.

Kuolleena tavatut saimaannorpan ruhot toimitetaan Metsähallituksen Itä-Suomen luontopalveluille Savonlinnaan. Myös vahingoittuneista norpista tehdään sinne ilmoitus. Metsähallituksen luontopalvelut toimittaa kuolleena tai huonokuntoisena löydetyt hylkeet tutkittaviksi. Se pyrkii pysymään ajan tasalla kaikista lajistotiedoista, jotka koskevat valtion omistamia luonnonsuojelualueita, valtakunnallisten luonnonsuojelualueohjelmien kohteita ja uhanalaisia lajeja kaikilla valtionmailla.

Ohjeita eläinten pelastamisesta löytyy SYKEN julkaisusta "Ohjeet ympäristöonnettomuuksien ja poikkeuksellisten luonnontilanteiden varalle", joka löytyy myös SYKEN kotisivuilta www.syke.fi

6. Jätteen käsittely

Öljyvahinkojätteen käsittely ja sijoittaminen tapahtuu pelastustoimen alueiden öljyvahinkojen torjunta-suunnitelmien mukaisin menettelyin. Öljyvahinkojätteiden ja vahinkojen torjunnasta kertyvien muiden vaarallisten jätteiden käsittely- ja sijoituspaikkojen tietoja on esitetty liitteessä 11 ja Boriksessa.

Onnettomuustilanteesta, joka edellyttää jätehuoltotoimia on viipymättä ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle joka voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa pilaantumisen ehkäisemiseksi tarpeellisia määräyksiä (ympäristönsuojelulaki 527/2014, 120 §). ELY-keskus voi toimia asiantuntijana selvittäessä jätteenkäsittelytapoja ja -paikkoja. Öljyvahinkojen torjunnasta kertyvät jätteet pyritään ensisijaisesti toimittamaan suoraan paikkaan, jolla on ympäristöluvan mukaan mahdollisuus niiden käsittelyyn ja mahdolliseen hyödyntämiseen.

Vastaanottoaikojen kapasiteetin loppuessa perustetaan välivarastointipaikkoja ja hyödynnetään myös suunnitelma-alueen ulkopuolisia mahdollisuuksia yhteistoimin jätehuoltoviranomaisten kanssa.

Vastuu öljyvahinkojätteestä kuuluu jätelain mukaan jätteen haltijalle.

7. Näytteenotto ja seuranta

Öljy- ja muiden näytteiden otossa ja analysoitavaksi toimittamisessa noudatetaan yleisiä toimintaohjeita, jotka ovat SYKEN julkaisussa "Ohjeet ympäristöonnettomuuksien ja poikkeuksellisten luonnontilanteiden varalle". Julkaisu löytyy SYKEN verkkosivuilta (syke.fi). Varsinaisesta öljynäytteiden otosta on annettu erikseen yleiset ohjeet torjuntahenkilöstölle, "Ensitoimet öljynäytteenotossa" sekä yksityiskohtaisemmin SYKEN julkaisussa "Kansainvälisen Merenkulkujärjestön (IMO) ohjeet öljypäästöjen näytteenotosta ja vertailutuloksista". Julkaisuja saa SYKEstä (ymparisto.fi/oil > [ohjeet, oppaat ja julkaisut](#))

ELY-keskukset järjestävät toimialueellaan tarvittavat vahingon ympäristövaikutusten tutkimukset yhteistyössä kuntien kanssa. Suuren öljyvahingon ympäristövaikutusten tutkimisesta on HELCOMin suositus (HELCOM Recommendation 12/9, 1991). SYKE antaa apua tutkimusten järjestämisessä.

Laajojen vahinkojen seurausten selvittämisessä voidaan käyttää SYKEN tutkimusalus Muikkua näytteiden otossa ja ympäristövaikutusten selvittämisen yhteydessä (yhteystiedot liitteessä 8.1).

SYKE on julkaissut vuonna 2012 ohjeen "Itämerellä tapahtuvien öljyvahinkojen ekologiset seuraukset" eli niin sanotun ÖVA-ohjeen, jossa kuvataan merellisen öljyvahingon vaikutustutkimuksiin liittyvä toiminta ja tutkimuksiin osallistuvat tahot. Öljyn ekologisten vaikutusten tutkimusryhmän (ÖVA-ryhmän) muodostavat varsinaiseen ekologisten vaikutusten selvitystoimintaan liittyvät tahot: SYKE, LUKE, Evira, HY ja ÅA. ÖVA-ryhmä vastaa öljyn ekologisten vaikutusten selvittämiseen liittyvistä toimista (ÖVA-toiminta). SYKE on käynnistänyt vuonna 2013 vastaavan selvityksen merellisten kemikaalivahinkojen ekologisista seurauksista.

SYKE on nimennyt ÖVA-ryhmän vastuuhenkilön, jonka SYKEN päivystäjä hälyttää silloin, kun on tapahtunut laaja merellinen öljyvahinko.

Sisävesille ei ole tehty selvityksiä öljyn ja kemikaalien ekologisista seurauksista.

8. Harjoitukset ja koulutustilaisuudet

Kukin pelastustoimen alue suunnittelee oman harjoittelutoimintansa öljyvahinkojen torjunta-suunnitelmaansa. Tämän lisäksi yhteistoiminta-alueen pelastuslaitosten ja valtion kaluston yhteisharjoituksia tulee järjestää säännöllisesti.

Alueellinen yhteistoimintaharjoitus järjestetään Saimaan syväväylän alueella joka neljäs vuosi. Lisäksi voidaan järjestää pienempiä teemaharjoituksia sekä karttahoitoja. Harjoitusten tarkemmasta suunnittelusta vastaa Itä-Suomen öljyntorjunnan yhteistyöryhmä. Tavoitteena on myös järjestää yhdessä Suomenlahden alueen öljyntorjuntaviranomaisten kanssa harjoitus, jossa Saimaan alueen pelastuslaitosten henkilöstöä ja kalustoa siirretään rannikotorjuntaan Suomenlahdelle.

SYKE tukee yhteistoiminta-alueen harjoitusten suunnittelua ja toteutusta niin asiantuntija- kuin kalustoavulakin. ELY-keskukset ovat mukana yhteistoimintaharjoitusten järjestelytehtävissä, järjestävät öljyntorjunnan neuvottelupäiviä ja valtion kaluston käyttöharjoituksia yhdessä pelastustoimen kanssa. Lisäksi ELY-keskuksille kuuluu valvonta- ja neuvontavastuu pelastustoimen alueiden toteuttaessa öljyntorjuntasuunnitelmien mukaisia koulutustilaisuuksia.

SYKE järjestää tarpeen mukaan valtakunnallisia koulutustilaisuuksia öljyntorjuntaviranomaisille. Lisäksi SYKE:llä on mahdollisuus vaikuttaa eri koulutusjärjestöjen öljyntorjuntaa käsitteleviin koulutustilaisuuksiin ja -ohjelmiin.

9. Yhteisen torjuntavalmiuden taso

Suomen ympäristövahinkojen torjunnan kehittäminen tähtää torjuntavalmiuteen, jolla vuonna 2018 kyetään yhdessä naapurimaiden kanssa torjumaan merellä:

- Suomenlahdella 30 000 tonnin
- Saaristomerellä 20 000 tonnin
- Pohjanlahdella 5 000 tonnin

suuröljyvahinko avoosiolosuhteissa kolmen vuorokauden ja jääolosuhteissa kymmenen vuorokauden kuluessa. Meren saaristo- ja rannikkovesillä vastaavat suuröljyvahingot on kyettävä torjumaan vuoteen 2018 mennessä vesillä niin, että öljyn pääsy sisäsaaristoon sekä mantereen rannoille voidaan estää ja kerätä öljy talteen yhdessä valtion ja pelastuslaitosten toimin kuukauden kuluessa. Rannikolla tavoitteena on suunnitelmallisen rantojen puhdistustyön pääosan suorittaminen kolmen kuukauden kuluessa.

Saimaalla rannat ovat lähellä ja käytännössä öljyvahingon torjunta on suurelta osin rantojen puhdistustyötä. Suurin mahdollinen alusöljyvahinkoskenaario perustuu laivojen polttoainesäiliöiden tilavuuteen ja on 300 tonnia.

Pelastuslaitokset ovat omissa öljyntorjuntasuunnitelmissaan huomioineet riskikohteet, jotka on mahdollisuusien mukaan suojattava vahingon sattuessa. Strategiana on myös puomittaa mahdollisesti vuotava alus ja puomituksin ohjata öljy vähiten haitalliselle alueelle, rajata se ja ryhtyä keräämistöihin.

Pahimmillaan aikaa torjuntakaluston paikalle saamiseen voi mennä noin kolme tuntia riippuen vuodenajasta ja sääolosuhteista.

Osana torjuntaan varautumista pelastustoimen alueet edistävät sellaisten suunnitelmien laatimista, jotka edistävät torjuntaoperaatiossa tarvittavaa logistiikkaa ja torjuntajätteen käsittelyä, välivarastointia sekä kuljetusreitit ja padotuksia, tekevät valmiuspulttauksia puomien kiinnittämistä varten sekä varmistavat rantojen jälkipuhdistustyössä tarvittavan henkisuojavarustuksen saannin.

10. Selvitys suunnitelma-alueesta

Alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen vaaran alueella aiheuttaa alusten liikennöinti väylillä, satamatoiminnot sekä öljy- ja kemikaalivarastot. Satamat ja väylä on esitetty kuvassa 2. Luettelo syväväylän vesistön varrella sijaitsevista yli 100 000 litran öljysäiliöistä on liitteessä 12.

Alueella on varauduttava myös alueen ulkopuolta peräisin olevien vahinkojen torjuntaan. Suurin riski on maantiekuljetuksissa, joissa siltapaikat ylittävät vesistön (liite 13).

Saimaalle alusliikennepalvelulain (623/2005) mukaiset suojapaikat määritetään vuoden 2015 aikana.

Saimaan alueen erityispiirteenä on eri perustein rajattujen suojelualueiden suuri määrä. Lisäksi Saimaan vettä käytetään talousvedeksi ja teollisuus- ja lämpölaitokset käyttävät vettä prosessi- ja lauhdevetenä. Yhteenveto tärkeimmistä suojeltavista alueista on liitteessä 14.

Tarkempia tietoja herkistä alueista kuten luonnonsuojelualueista, Natura-alueista, lintu- ja hyljealueista, kuttalueista, kalankasvattamoista ja vedenottamoista on Boriksessa.

11. Esimerkki suuren alusöljyvahingon torjunnasta alueella

Liitteessä 15 on kuvattu mahdollisen alusöljyvahingon synty, eteneminen ja torjunta Savonlinnan Kyrönsalmessa. Harjoitus on tallennettu myös Boris – järjestelmään.

12. Katselmuslautakunnan asettaminen

Öljysuojarahastolain 26§ mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee asettaa sattuneen öljyvahingon korvauskysymysten ja muuta valmistavaa selvittelyä varten katselmuslautakunta, jos vahinkojen tai torjuntakustannusten voidaan arvioida nousevan yli 20 000 euron ja vahingon selvittäminen sitä edellyttää. Katselmuslautakunta on asetettava myös, jos öljysuojarahaston hallitus sitä pyytää. Katselmuslautakunnan kustannukset suoritetaan öljysuojarahastosta.

Öljysuojarahastoasetuksen 10§ määrittelee katselmuslautakunnan tehtävät seuraavasti:

Katselmuslautakunnan on suoritettava öljyvahingon johdosta katselmus, jossa selvitetään vahinko ja sen aiheuttaja sekä arvioidaan vahingon johdosta suoritettavat korvaukset. Lautakunnan lausunto on toimitettava öljysuojarahaston hallitukselle. Asianosaisille on varattava tilaisuus tuulla kuulluksi katselmuksessa.

Öljysuojarahastoasetuksen 11§ määrittelee katselmuslautakunnan kokoonpanon. Sen mukaisesti katselmuslautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, jona toimii elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tähän tehtävään määräämä henkilö, ja vähintään kaksi jäsentä. Jäsenistä toisella on oltava öljyvahingon luonteesta riippuen luonnontieteen tai -talouden asiantuntemus ja toisella perehtyneisyys vahinkojen arviointiin.

13. Torjuntavalmiuden kehittämistarpeet sekä suunnitelman uusiminen ja päivitys

Alueen torjuntavalmiuden kehittämisessä vastaamaan asetettuja tavoitteita keskeisiä ovat seuraavat toimet:

- Saimaan syväväylän alueelle soveltuvan öljyvahinkojen torjunnan toimintamallin luominen, jossa jälkitorjunta ja jätteen kuljetus on suunniteltu siten, että voidaan hyödyntää paikallista tai alueellista käsittelyä mahdollisimman tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti.
- Sisävesillä tapahtuvien öljyvahinkojen ekologisia seurauksia tulee selvittää.
- Boris-järjestelmän edelleen kehittäminen, jotta se soveltuisi paremmin myös sisävesien ja sisämaan alueiden öljyntorjunnan työkaluksi. Boris tulisi linkittää pelastuslaitosten kalustoon (Tyvi).
- Lisätään PARKKlin (=Tyvi) mahdollisuus tarkastella myös muiden pelastuslaitosten kalustotietoja ja PARKKI-järjestelmän käytettävyyttä parannetaan.
- Pelastuslaitosten yhteneväiset ja ajan tasalla olevat kalustoluettelot.
- Öljyntorjuntakoulutuksista ja -harjoituksista ilmoitetaan öljyntorjuntaan osallistuville viranomaisille, joita tulisi myös mahdollisuuksien mukaan kutsua seuraamaan harjoituksia.
- Pelastuslaitosten öljyntorjuntaveneiden veneenkäyttäjien lupien ylläpitoa tuetaan.
- Pyritään vaikuttamaan lainsäädäntöön, jotta veneenkuljettajien pätevyysvaatimukset saadaan järkeviksi.
- Kummeliin pitää saada kevyen polttoöljyn keräämiseen soveltuva järjestelmä.
- Öljyntorjuntaan liittyvän lainsäädännön varautuminen bioöljyjen käyttöön ja kuljetukseen.
- Pelastuslaitosten johtamisohjeiden yhtenäistäminen.
- Pitää pohtia, onko Saimaalla tarpeen miettiä riskikohteiden läheisyyteen suojapaikkoja.
- Suojattaville riskikohteille tulee suunnitella ja perustaa puomien kiinteät kiinnityspisteet.
- Maalla olevien varastojen riskit öljy- ja kemikaalipäästöistä pitää kartoittaa paremmin ja ottaa huomioon lupamenettelyissä.
- Jälkitorjunnan kehittäminen

Öljyvahinkojen torjunta-asetuksen 6 § määrää yhteistoimintasuunnitelman laatimisesta vastaavat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, joiden tulee myös huolehtia verkossa olevan suunnitelman jatkuvasta päivittämisestä. SYKE huolehtii Boriksen päivityksestä.

Suunnitelma on voimassa toistaiseksi ja se tarkistetaan pääsääntöisesti viiden vuoden välein tai muutoin niin tarvittaessa.

Suunnitelmassa mainittujen viranomaisten ja tahojen tulee ilmoittaa suunnitelman päivittämisestä vastuussa olevalle ELY-keskukselle kalusto- ja hälytysyhteystietojensa muutokset.

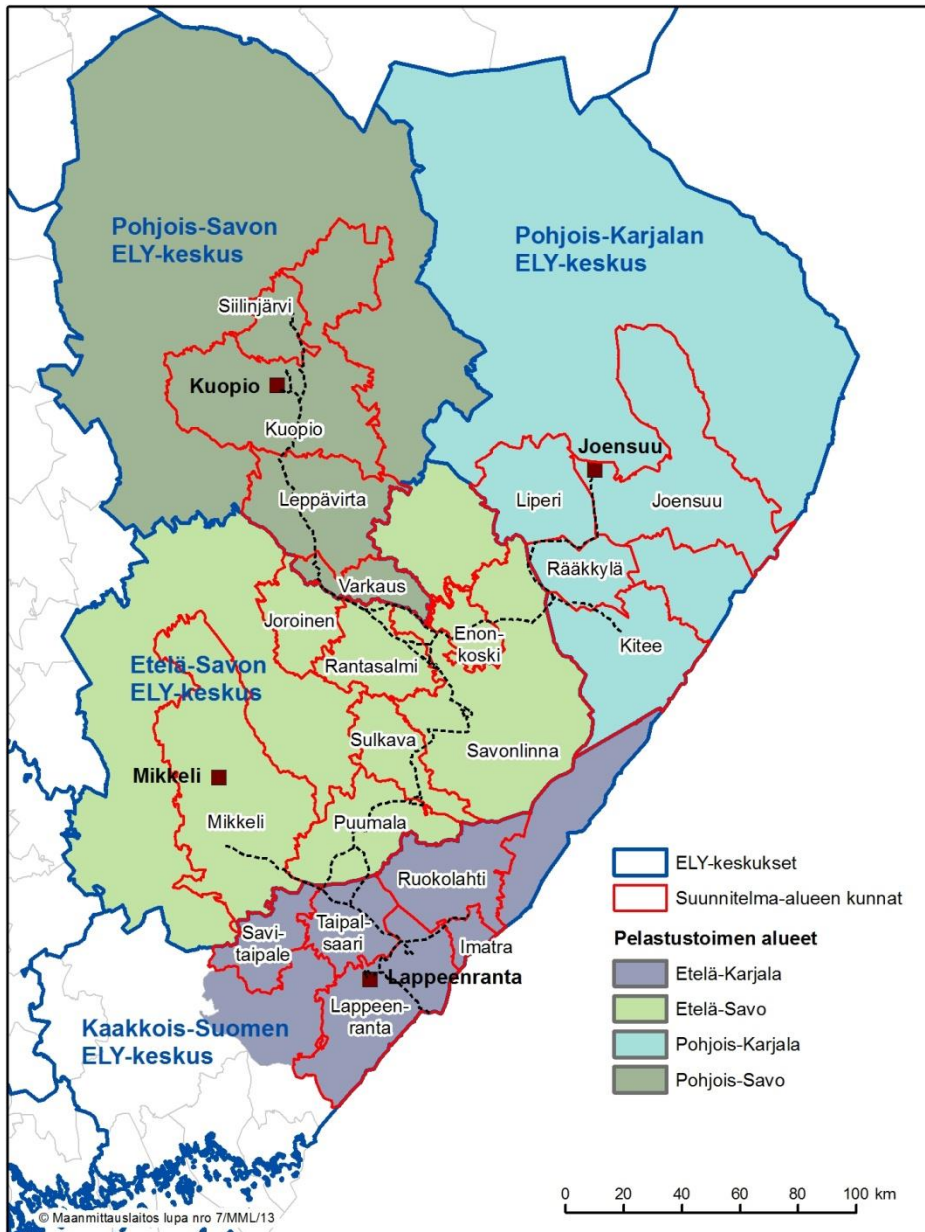
14. Muita seikkoja

Vahingon torjuntatyön sisäisestä ja ulkoisesta tiedottamisesta vastaa torjuntatöiden johtaja. SYKE ja ELY-keskukset tiedottavat niille kuuluvien tehtävien hoitamisesta samoin alueen pelastustoimi tiedottaa oman alueensa öljyntorjuntatoimista.

Aiheeseen liittyviä yhteyksiä ja verkkolinkkejä on liitteessä 16. Lyhenteitä on liitteessä 17.

Liitteet

Liite 1. Suunnitelma-alueen kunnat, pelastustoimen alueet ja ELY-keskukset

Liite 2. Suomen ympäristökeskuksen ympäristövahinkopäivystys

Suomen ympäristökeskuksen ympäristövahinkopäivystys

Suomen ympäristökeskuksen ympäristövahinkopäivystys avustaa ympäristön poikkeustilojen vaatimien voimavarojen, tiedonvälityksen ja tutkimusten järjestämisessä. Päivystäjä voi lähettää vahinkopaikalle valtion henkilöstöä, öljyntorjunta-aluksia sekä muuta erikoiskalustoa.

Ympäristövahinkopäivystyksen piiriin kuuluvat seuraavat vahingot ja tilanteet:

kaikki alusöljy- ja aluskemikaalivahingot tai niiden vaara
aluksista aiheutuva muu vesien pilaantuminen tai sen vaara
ilmeisen laittomat päästöt aluksista
maa-alueilla tapahtuvat suuret öljy- ja kemikaalivahingot.

Ympäristövahinkopäivystys toimii hälytyksiä välittävänä viranomaisena seuraavissa ympäristön erityistilanteissa:

luonnonvaraisten eläinten poikkeukselliset kuolemat, kasvillisuuden äkillinen vaurioituminen, poikkeukselliset leväkukinnat ja muut vastaavat ympäristön pilaantumistilanteet
tulvaonnettomuudet ja patovahingot
muu äkillisesti ilmenevä ympäristön poikkeustila tai pilaantuminen

Ilmoita näistä tapauksista tai niiden uhasta aina myös Suomen ympäristökeskuksen päivystäjälle

PÄIVYSTÄJÄN TAVOITTA YMPÄRI VUOROKAUDEN NUMEROSTA

0400 319 390

varanumero 050 439 470

TÄMÄ PUHELINNUMERO ON VAIN VIRANOMAISKÄYTTÖÖN

Virka-aikana Suomen ympäristökeskuksen yhteydet ovat:

TELEFAX.....
SÄHKÖPOSTI.....

020 490 2478
oilduty@ymparisto.fi

Liite 3. Valtion alusöljyvahinkojen ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaviranomaiset

Suomen ympäristökeskus

Puh. 0295 251 000

Mechelininkatu 34a, PL 140, 00251 Helsinki

Päivystäjä 0400 319 390

Kalervo Jolma, 0295 251 222, 0400 444 686, kalervo.jolma@ymparisto.fi

Jouko Pirttijärvi, 0295 251 514, 0400 618 997, jouko.pirttijarvi@ymparisto.fi

Etelä-Savon elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus

Puh. 0295 024 000

Jääkärintie 14

PL 164

50101 Mikkeli

Öljyntorjunta- ja kemikaalivastuuhenkilöt:

Vesa Toivola, 0295 024 236, 040 733 9617, vesa.toivola@ely-keskus.fi

Esa Rouvinen, 0295 024 228, 040 567 5471 esa.rouvinen@ely-keskus.fi

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Puh. 0295 029 000

Kauppamiehenkatu 4

PL 1023

45101 Kouvola

Öljyntorjunta- ja kemikaalivastuuhenkilöt:

Timo Laine, 0295 029249, 040 518 9050, timo.laine@ely-keskus.fi

Juha Rantala, 0295 029 277, 0400 650 612, juha.rantala@ely-keskus.fi

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Puh. 0295 026 000

Kauppakatu 40 B

PL 69

80101 Joensuu

Öljyntorjunta- ja kemikaalivastuuhenkilöt:

Petri Naumanen, 0295 026 207, 040 531 5256, petri.naumanen@ely-keskus.fi

Jari Tiainen, 0295 026 235, 040 538 6598, jari.tiainen@ely-keskus.fi

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Puh. 0295 026 500

Kallanranta 11

PL 2000

70101 Kuopio

Öljyntorjunta- ja kemikaalivastuuhenkilöt:

Lea Koponen, 0295 026 812, 040 7756 105, lea.koponen@ely-keskus.fi

Jorma Lappalainen, 0295 026 820, 040 511 8266, jorma.lappalainen@ely-keskus.fi

Liite 4. Tärkeimmät virka-apuviranomaiset

Virka-apuviranomainen	Tehtävä/yksikkö	Henkilömäärä	Hälytysyhteys
Etelä-Suomen AVI	Birger Jaarlinkatu 15, Hämeenlinna		Puhelin virka-aikana 0295 016 000
Itä-Suomen AVI	Maaherrankatu 16, Mikkeli		Puhelin virka-aikana 0295 016 800
Finnpilot Pilotage Oy	Kutterinhoitajat	5 per työviikko	Luotsinvälitys 24/7 040 4873 133
Finnpilot Pilotage Oy	Luotsit	noin 18 per työviikko	Luotsinvälitys 24/7 040 4873 133
Meritaito Oy	Itäinen Kanavatie 2, Lap- peenranta		Puhelin virka-aikana 0207 030 300
Saimaan meriliikennekeskus (VTS)	Sulkuvartijankuja 15, Lappeenranta		Saimaan kanavan liikennekauden aikana 24/7 päivystys 0206 37 3745
Metsähallitus Etelä-Suomen luontopalvelut, Saimaan puistoalue	Akselinkatu 8 57130 Savonlinna	3 henkilöä per työviikko + veneitä	Puh. arkisin klo 8-16 020 564 100

Liite 5. Öljyntorjuntaviranomaisten torjuntaan käytettävissä oleva henkilöstön määrä

Viranomainen	Tehtävä/yksikkö	henkilömäärä	Lisätieto
Suomen ympäristökeskus		1	Lisäksi asiantuntija-apua
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos		1+3+12+47 (täysvalmius) vasteen mukaan	
Pohjois-Savon pelastuslaitos		1+3+12+47 (täysvalmius) vasteen mukaan	
Etelä-Savon pelastuslaitos		1+3+12+47 (täysvalmius) vasteen mukaan	
Etelä-Karjalan pelastuslaitos		1+3+12+47 (täysvalmius) vasteen mukaan	
Pohjois-Karjalan ELY	Y-vastuualue	1+1	Lisäksi asiantuntija-apua
Pohjois-Savon ELY	Y-vastuualue	1+1	Lisäksi asiantuntija-apua
Etelä-Savon ELY	Y-vastuualue	1+1	Lisäksi asiantuntija-apua
Kaakkois-Suomen ELY	Y-vastuualue	1+1	Lisäksi asiantuntija-apua
Liikenteen turvallisuusvirasto	Itäinen valvontayksikkö + (Virka-ajan ulkopuolella Itäisen varallaoloalueen päivystäjä)	1+6 + (Virka ajan ulkopuolella Itäisen varallaoloalueen päivystäjä)	Asiantuntija-apu
Puolustusvoimat	Karjana prikaati	25	Virka-apuosasto

Liite 6. Alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaan osallistuvat kuntien viranomaiset ja laitokset

Kunta	Kunnan viranomainen tai laitos	Yhteystiedot
Joensuu	Kaupunkirakenneyksikkö	Tekninen johtaja Anu Näätänen, p. 050 550 5490, anu.naatanen@jns.fi
Liperi	Tekninen osasto (noin 5 henkilöä)	Tekninen johtaja Tommi Hirvonen, p. 0400 263 001, tommi.hirvonen@liperi.fi
Rääkkylä	Kunnan ympäristötoimi	Kunnaninsinööri Mika Karvonen, p. 040 105 3201, mika.karvonen@raakkyla.fi; Kiinteistöhoitaja Paavo Oinonen, p. 040 105 3210
Kitee	Tekninen keskus	Kuntatekniikan päällikkö Kauko Hirvonen, p. 040 105 1206, kauko.hirvonen@kitee.fi
Siilinjärvi	Tekniset palvelut	Työpäällikkö Jere Toppinen, p. 044 740 1526, jere.toppinen@siilinjarvi.fi
Kuopio	Kuntatekniikkaliikelaitos	Ylläpitöpäällikkö Saku Kekäläinen, p. 0447 182 515, päivystys 0447 181 592, saku.kekalainen@mestar.fi
Leppävirta	Tekninen toimi	Yhdyskuntainsinööri Päivi Hujanen, p. 044 790 6055, paivi.hujanen@leppavirta.fi Maanrakennusinsinööri Olli Svärd, p. 044 797 5677, olli.svard@leppavirta.fi
Varkaus	Tekninen toimiala	Yhdyskuntainsinööri Juha Laitinen, p. 044 444 2350, juha.laitinen@varkaus.fi Kaupungininsinööri Jani Viljakainen, p. 040 843 0500, jani.viljakainen@varkaus.fi
Joroinen	Tekninen toimi	Tekninen johtaja Petri Miettinen, p. 040 6614342, petri.miettinen@joroinen.fi Kiinteistöpäällikkö Jarmo Piik, p. 0400 274 042, jarmo.piik@joroinen.fi
Rantasalmi	Järvi-Saimaan Palvelut Oy	Kuntatekniikan päällikkö Pekka Lyytikäinen, p. 0400 659 520, pekka.lyytikainen@jarvisaimaanpalvelut.fi Toimitusjohtaja Jukka Partanen, p. 044 417 5240, jukka.partanen@jarvisaimaanpalvelut.fi
Enonkoski	Tekninen toimi (8 henkilöä)	Vesilaitoksen hoitaja Rauno Pesonen, p. 044 345 3001, rauno.pesonen@enonkoski.fi
Savonlinna	Satamalaitos (10 henkilöä)	Maankäyttö- ja satamamestari Jukka Vaahtoluoto, p. 044 417 4677 jukka.vaahtoluoto@savonlinna.fi
Sulkava	Vesilaitos: Sulkavan Palvelut Oy/ Järvi-Saimaan Palvelut Oy	Kauppatie 1, 58700 Sulkava, p. 044 417 5240
Puumala	Tekninen toimi	Tekninen johtaja Kimmo Hagman, p. 0500 654 590, kimmo.hagman@puumala.fi Vesiosuuskunta Leena Torvinen, p. 040 823 0465, leena.torvinen@puumala.fi
Mikkeli	Yhdyskuntatekniikka	Yksikön päällikkö Maini Väisänen, p. 044 794 3210, maini.vaisanen@mikkeli.fi

Savitaipale	Tekninen toimi	Osastopäällikkö Vesa Roiko-Jokela, p. 0400 558 063, vesa.roiko-jokela@savitaipale.fi Kiinteistöpäällikkö Erik Forsten, p. 040 1865 055, erik.forsten@savitaipale.fi
Taipalsaari	Tekninen toimi	Tekninen johtaja Jukka Neuvonen, p 040 662 5654 jukka.neuvonen@taipalsaari.fi Rakennusmestari Jari Rämä, p. 040 589 0491, jari.rama@taipalsaari.fi
Ruokolahti	Tekninen toimi	Tekninen johtaja Arja Villanen, p. 044 4491 20, arja.villanen@ruokolahti.fi; Maanrakennusmestari Olli Syrjänen, p. 044 4491 254, olli.syrjanen@ruokolahti.fi
Lappeenranta	Tekninen toimi	Ajojärjestelijä Jukka Kultanen, p. 040 771 8764, jukka.kultanen@lappeenranta.fi Katuisännöitsijä Vesa Verho, p. 040 521 4308, vesa.verho@lappeenranta.fi
Imatra	Tekninen palvelukeskus	Tuotantopäällikkö Ville Pesu, p. 020 617 4320, ville.pesu@imatra.fi

Liite 7. Yhteistoiminta-alueen alusöljyvahinkojen jälkitorjuntaviranomaiset kunnittain

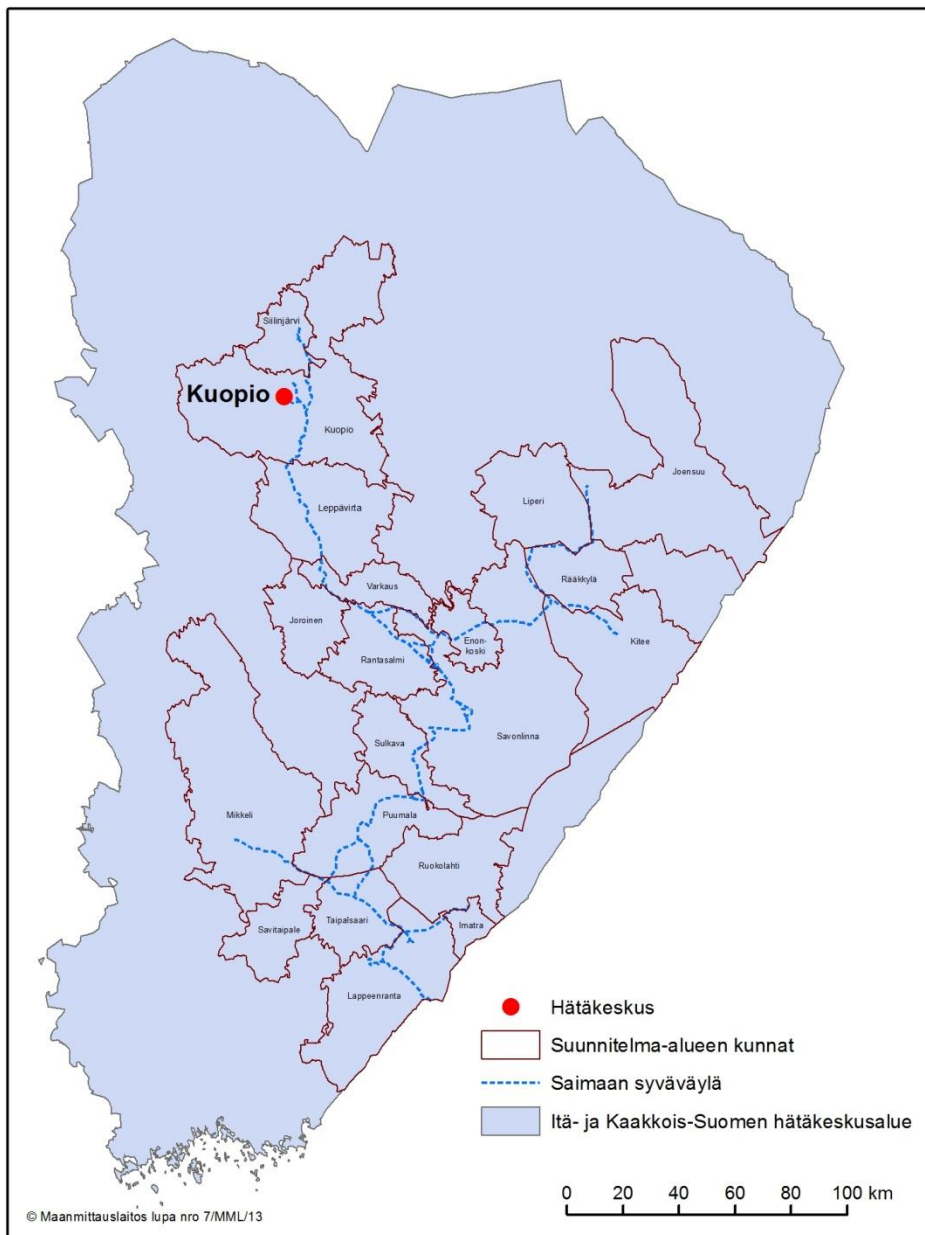
Kunta	Jälkitorjuntaviranomainen/-set	Yhteystiedot
Joensuu	Kaupunkirakenneyksikkö	Tekninen johtaja Anu Näätänen, p. 050 550 5490, anu.naatanen@jns.fi
Liperi	Tekninen osasto	Valvontainsinööri Sari Kettunen, p. 0400 428 653, sari.kettunen@liperi.fi
Rääkkylä	Kunnan ympäristötoimi	Kunnaninsinööri Mika Karvonen, p. 040 105 3201, mika.karvonen@raakkyla.fi; Kiinteistöhoitaja Paavo Oinonen, p. 040 105 3210
Kitee	Tekninen keskus	Kuntatekniikan päällikkö Kauko Hirvonen, p. 040 105 1206, kauko.hirvonen@kitee.fi Ympäristöpäällikkö Marketta Lintinen, p. 040 105 1216, marketta.lintinen@kitee.fi
Siilinjärvi	Tekniset palvelut	Työpäällikkö Jere Toppinen, p. 044 740 1526, jere.toppinen@siilinjärvi.fi
Kuopio	Kunnallistekniikan suunnittelu	Kunnossapitopäällikkö Juho Pelkonen p. 0447 186 674, juho.pelkonen@kuopio.fi
Leppävirta	Tekninen toimi	Yhdyskuntainsinööri Päivi Hujanen, p. 044 790 6055 paivi.hujanen@leppavirta.fi Maanrakennusinsinööri Olli Svärd, p. 044 797 5677, olli.svard@leppavirta.fi
Varkaus	Tekninen toimiala	Yhdyskuntainsinööri Juha Laitinen, p. 044 444 2350, juha.laitinen@varkaus.fi Kaupungininsinööri Jani Viljakainen, p. 040 843 0500, jani.viljakainen@varkaus.fi
Joroinen	Tekninen toimi	Tekninen johtaja Petri Miettinen, p. 040 661 4342, petri.miettinen@joroinen.fi Kiinteistöpäällikkö Jarmo Piik, p. 0400 274 042, jarmo.piik@joroinen.fi
Rantasalmi	Hallinto	Hallintopäällikkö Harri Korhonen, p. 040 733 5670, harri.korhonen@rantasalmi.fi
Enonkoski	Tekninen toimi	Kunnaninsinööri Keijo Kempainen, p. 044 345 3024, keijo.kempainen@enonkoski.fi
Savonlinna	Satamalaitos	Maankäyttö- ja satamamestari Jukka Vaahtoluoto, p. 044 417 4677 jukka.vaahtoluoto@savonlinna.fi

Sulkava	Kunnan rakennusvalvonta	Rakennustarkastaja Veikko Virtanen, p. 044 417 5230, veikko.virtanen@sulkava.fi
Puumala	Tekninen toimi	Tekninen johtaja Kimmo Hagman, p. 0500 654 590, kimmo.hagman@puumala.fi Vesiosuuskunta Leena Torvinen, p. 040 823 0465, leena.torvinen@puumala.fi
Mikkeli	Yhdyskuntatekniikka	Yksikön päällikkö Maini Väisänen, p. 044 794 3210, maini.vaisanen@mikkeli.fi
Savitaipale	Etelä-Karjalan pelastuslaitos	Palopäällikkö Esa Viiru, p. 0400 719 755, esa.viiru@ekpelastuslaitos.fi
Taipalsaari	Etelä-Karjalan pelastuslaitos	Palopäällikkö Esa Viiru, p. 0400 719 755, esa.viiru@ekpelastuslaitos.fi
Ruokolahti	Etelä-Karjalan pelastuslaitos	Palopäällikkö Jukka Valto-Aho, p. 0400 293 782, jukka.valto-aho@ekpelastuslaitos.fi
Lappeenranta	Etelä-Karjalan pelastuslaitos	Palopäällikkö Arto Mäkelä, p. 0400 204 765, arto.makela@ekpelastuslaitos.fi
Imatra	Etelä-Karjalan pelastuslaitos	Palopäällikkö Jukka Valto-Aho, p. 0400 293 782, jukka.valto-aho@ekpelastuslaitos.fi

Liite 8. Yhteistoimintasuunnitelman alueella alusöljy- tai aluskemikaalivahinkojen torjuntaan käytettävissä olevat vapaaehtoistoimijat

Pelastustoimen alue	Vapaaehtoisjärjestö	Vapaaehtoisten tehtävä	Vapaaehtoisten hälyttäminen
Koko syväväylän alue	WWF	Jälkitorjunta, eläinten pelastus	Teemu Niinimäki, p. 050 524 3206; Sanna Kuningas, p. 050 401 7470; Jari Luukkonen, p. 040 585 0020
Pohjois-Karjala	Joensuun järvipelastajat	Ihmisten pelastaminen, hinausapu ja hätäapuna puomien ankkuroinnissa	112, oma päivystys 040 735 0770, 16/VHF-DSC 70
Pohjois-Savo	Kuopion järvipelastajat	Ihmisten pelastaminen, hinausapu ja hätäapuna puomien ankkuroinnissa	112, oma hälytysnumero 0294 1000, 16/VHF-DSC 70
Etelä-Savo	Savonlinnan järvipelastajat, Länsi-Saimaan järvipelastajat Anttola	Ihmisten pelastaminen, hinausapu ja hätäapuna puomien ankkuroinnissa	112, 16/VHF-DSC 70
Etelä-Karjala	Imatran järvipelastajat	Ihmisten pelastaminen, hinausapu ja hätäapuna puomien ankkuroinnissa	112, oma päivystys 0400 168 825, 16/VHF-DSC 70
Syväväylän alue Hanhivirralla ja Oravilta etelään	Pidä saaristo siistinä/ Roope-Saimaa	Pieni määrä imeytyspuomia, merihätäapu	0400 165 635

Liite 9. Kuopion hätäkeskuksen toimialue

Liite 10. Pelastuslaitosten keskeinen alusöljyvahinkojen torjuntaan soveltuva kalusto

ETELA-SAVON PELASTUSLAITOKSEN ALUSOLJYNTORJUNNAN KALUSTOLUETTELO

NIMIKE	TUNNUS	MÄÄRÄ	HANKINTAV.	SIJOITUS	SIJOITUS	SIJOITUS	ÖT- KORV.%	Varasto	AIS	Nosturi	HUOM.
NYKYINEN ÖLJYNTORJUNTAKALUSTO					WGS 84	WGS 84					
					N	E					
1. Rajoituspuomit											
Flex 900		905 m	90- luku	Puumala	N 61 31' 83"	E 28 12' 09"	100	x			
Expand 1200		350 m	90- luku	Puumala	N 61 31' 83"	E 28 12' 09"	100	x			Menossa poistoon!
Öljyntorjuntapuomi(Rolate)		300 m	90- luku	Rantasalmi	N 62 5' 13"	E 28 20' 09"	100	x			Uusimisent.
Öljyntorjuntapuomi (Tate)		300 m	90- luku	Rantasalmi	N 62 5' 13"	E 28 20' 09"	100	x			Uusimisent.
Öljyntorjuntapuomi (Barrakuda)		200 m	?	Rantasalmi	N 62 5' 13"	E 28 20' 09"	100	x			Uusimisent.
Öljyntorjuntapuomi TX-90		300 m	90- luku	Rantasalmi	N 62 5' 13"	E 28 20' 09"	100	x			Uusimisent.
Flex 900 (Pakattu kontteihin)		500 m		Savonranta	N 62 10' 3"	E 29 12' 30"	100	x			
Nokia 900		500		Mikkeli			100	x			
Rajoituspuomi Flex 900		210 m	2000-2001	Ristiina/Pellos			100	x			
Nokia 750 á 25 m		300 m	1986	Ristiina/Pellos			100	x			
FLEXI PUOMI 900 35 KPL		525 m	90- luku	Savonlinna	61 51' 32"	28 51' 5"	100	x			
NOKIA PUOMI 900 TX LKP 40 KPL		1000 m	90- luku	Savonlinna	61 51' 32"	28 51' 5"	100	x			
EXPANDI 900 = 1200 ! + Rotopac		400 m	90- luku	Savonlinna	61 51' 32"	28 51' 5"	100	x			Menossa poistoon!
2. Venekalusto											
A-luokka, Buster ex. Juva	ES4582	1	1992	Enonkoski	N 62 6' 47"	E 28 52' 63"	50				
D-Luokan keräävä, alum. AIS	ES458	1	2010	Enonkoski	N 62 6' 47"	E 28 52' 63"	85		x	x	
B-luokka, alumiini ex Ristiina	ES158	1	2006	Anttola	N 61 35. 05'	E 27 39. 16'	80				
A-luokka, alumiini ex. Pieksämäki	ES1582	1	1990	Anttola	N 61 35. 05'	E 27 39. 16'	HV				
B-luokka.	ES168	1	1995	Haukivuori	N 62 0. 47'	E 27 12. 23'	100				
D-luokka	ES658	1	1988	Heinävesi	N 62 26. 22'	E 28 38. 19'	100			x	
A- luokka	ES6582	1	2008	Heinävesi	N 62 26. 22'	E 28 38. 19'	50				
B- luokka lasikuitu	ES668	1	1990	Heinävesi/ Kangas	N 62 30. 26'	E 28 39. 20'	50				
B-luokka, alumiini	ES188	1	1995	Hirvensalmi	N 61 38. 39'	E 26 46. 35'	80				
B-luokka, alumiini	ES648	1	1995	Joroinen	N 62 11. 28'	E 27 48. 75'	80				
A-luokka, lasikuitu	ES628	1	70/80 luku	Jäppilä	N 62 22. 48'	E 27 25. 57'	50				
B-luokka, alumiini	ES238	1	1992	Kangasniemi	N 61 59. 16'	E 26 38. 41'	100				
B-luokka	ES448	1	2011	Kerimäki	N 61 54. 50'	E 29 17. 17'	80				

NIMIKE	TUNNUS	MÄÄRÄ	HANKINTAV.	SIJOITUS	SIJOITUS	SIJOITUS	ÖT- KORV.%	Varasto	AIS	Nosturi	HUOM.
B-luokka,alumiini, vesisuihku.	ES478	1	1992	Lohikoski	N 61 36. 34'	E 28 41. 59'	100				
D-luokka, alumiini.	ES108	1	1994	Mikkeli	N 61 40. 54'	E 27 15. 28'	100			x	
A-luokka, alumiini. PELA	ES1982	1		Mäntyharju	N 61 25. 4'	E 26 52. 15'	HV				
B-luokka, alumiini.	ES198	1	1994	Mäntyharju	N 61 25. 4'	E 26 52. 15'	100				
B-luokka, alumiini	ES608	1	1991	Pieksämäki	N 62 17. 39'	E 27 9. 37'	100				
A-luokka, alumiini vpk:n VENE	ES4882	1	2008	Punkaharju	N 61 47. 53'	E 29 18. 21'	HV				
B-luokka, Faster CAT	ES488	1	2014	Punkaharju	N 61 47. 53'	E 29 18. 21'	80				
A-luokka, alumiini	ES2483	1	70/80- luku	Puumala	N 61 31' 83"	E 28 12' 09"	HV				
C-luokka, RIP lasikuitu/kumi	ES2482	1	2001	Puumala	N 61 31' 83"	E 28 12' 09"	80/40				
B-luokka, lasikuitu	ES5182	1	1996	Rantasalmi	N 62 5. 13'	E 28 20. 09'	80				
A-luokka, Buster.	ES1782	1	1985	Ristiina	N 61 30. 82'	E 27 16. 58'	HV				
D-luokka, alumiini. Ex Savonl.	ES178	1	1986	Ristiina	N 61 30. 82'	E 27 16. 58'	80				
A-luokka, alumiini	ES4083	1	2002	Savonlinna	N 61 51. 97'	E 28 52. 06'	80				
D-luokka, alumiini AIS	ES4082	1	2012	Savonlinna	N 61 51. 97'	E 28 52. 06'	85		x	x	
A-luokka alumiini	ES4383	1	80- luku	Savonranta	N 62 10. 3'	E 29 12. 30'	50				
B-luokka alumiini Faster CAT	ES4382	1	2013	Savonranta	N 62 10. 3'	E 29 12. 30'	80				
A-luokka Buster	ES4682	1	1991	Sulkava	N 61 47. 20'	E 28 21. 58'	80				
A- luokka, Buster	ES258	1	1990	Suomenniemi			?				
A-luokka, Buster	ES638	1	70/80- luku	Virtasalmi	N 62 7. 55'	E 27 27. 59'	50				
A- luokka. Ex. Punkaharju	ES498	1	1987	Oravi			50				
3. Kuljetuskalusto											
Koukulavan siirtoon. 3- akselinen vetok.	ES4094	1	2007	Savonlinna							
Koukkulavan siirtoon. 3-akselinen vetok.	ES6094	1	2006	Pieksämäki							
Koukkulavan siirtoon 6x6 vetok.	ES2494	1	1993	Puumala			35				
Koukkulavan siirtoon 3- akselinen vetok.	ES1094	1	2014	Mikkeli							
Kiinteä lava nosturilla 7,1 tm	ES249	1	2010	Puumala						x	
Varsinainen perävaunu 3- akselinen 11 m		1	1998	Puumala			100	x			Puomikontit! Pla.
Nosturilla oleva lava koukku/vaijeri 12,5 tm		1	2008	Savonlinna			100	x		x	
Nosturilla oleva lava koukku/vaijeri 10,5 tm		1	2007	Pieksämäki			100	x		x	
Kappaletavara lava 2,55 x 6,0 m		2	80- luku	Savonlinna			100	x			
Kappaletavara lava 2,55 x 6,0 m		1	2007	Savonlinna			100	x			
Puomikontti, varusteineen, koukku/vaijeri valmius		2	2014	Savonranta			100	x			

NIMIKE	TUNNUS	MÄÄRÄ	HANKINTAV.	SIJOITUS	SIJOITUS	SIJOITUS	ÖT- KORV.%	Varasto	AIS	Nosturi	HUOM.
NYKYINEN ALUSOLJYVAHINKOJEN ERIKOISKALUSTO											
9. Torjuntavenekalusto											
F-luokka, teräs. AIS	ES248	1	1984/89	Puumala	N 61 31' 83"	E 28 12' 09"	95		x	x	
G-luokan lautta, teräs	ES2484	1	1985	Puumala	N 61 31' 83"	E 28 12' 09"	100				
E-luokka Faster AIS	ES518	1	1993	Rantasalmi	N 62 5. 13'	E 28 20. 09'	90		x	x	
G-luokan lautta, teräs.	ES5183	1	1987	Rantasalmi	N 62 5. 13'	E 28 20. 09'	100				
F-luokka alumiini keräävä AIS	ES408	1	2006	Savonlinna	N 61 51. 97'	E 28 52. 06'	85		x	x	
G-luokan lautta, teräs.	ES4084	1	1986	Savonlinna	N 61 51. 97'	E 28 52. 06'	100				
F-luokka keräävä, teräs AIS	ES438	1	1982	Savonranta	N 62 10. 3'	E 29 12. 30'	85		x	x	
G-luokan lautta, lasikuitu	ES4384	1	1983	Savonranta	N 61 44. 19'	E 28 29. 53'	100				
E-luokka, alumiini.	ES468	1	1986	Sulkava	N 61 44. 19'	E 28 29. 53'	100			x	
9.1 Torjuntakalusto											
Skimmeri, pintakerääjä Walosep		1	1991	Puumala	N 61 31.83'	E 28 12.09'	100	x			
Keräilysäiliöt á 11 m3		48	2003	Puumala	N 61 31.83'	E 28 12.09'	100	x			
Selkeytin RST 7500 L. .Koukku/vai.		1	1993	Puumala	N 61 31.83'	E 28 12.09'	100	x			
Miniskimmeri+ voimayksikkö		1	2012	Puumala	N 61 31.83'	E 28 12.09'	100	x			
Selkeytin RST 9000 L. Koukku/vai.		1	2007	Pieksämäki	N 62 17. 39'	E 27 9. 37'	100	x			
Pintakerääjä Walosep skimmeri		1	1991	Savonlinna	N 61 51. 97'	E 28 52. 06'	100	x			
Kauhakerääjä, kappaletavara-nosturiin asennettava. Lamor (SP 5 ja ES 4094 valmius)		1	2006	Savonlinna	N 61 51. 97'	E 28 52. 06'	100	x			
Keulakerääjä, Lamor Savonlinnan ja Enonkosken veneeseen sattuva		1	2012	Enonkoski			100	x			

POHJOIS-SAVON PELASTUSLAITOKSEN ALUSÖLJYNTORJUNNAN KALUSTOLUETTELO

NIMIKE	TUNNUS	MÄÄRÄ	HANKINTAV.	SIJOITUS	SIJOITUS	SIJOITUS	ÖT- KORV.%	Varasto	AIS	Nosturi	Huom!
NYKYINEN ÖLJYNTORJUNTAKALUSTO					WGS 84	WGS 84		(Alus öt)			
					N	I					
1. Rajoituspuomit											
Flexi 500		255	1996	Vehmersalmi	62°46,209'	28°00,468'	100				
Tate 37		200	1998	Siilinjärvi	63°04,907'	27°40,625'	100				
FOB 500		150	2007	Siilinjärvi	63°04,907'	27°40,625'	100				
Troilboom 75		480	1991	Leppävirta	62°29,247'	27°48,481'	100	x			
Flexi 500		450	2003	Leppävirta	62°29,613'	27°47,504'	100				
Troilboom compact 1100		420	1990	Kuopio	62°52,38'	27°40,579'	100	x			
Troilboom compact 900		900	1995	Kuopio	62°52,38'	27°40,579'	100	x			
Expandi 4300		700	1989	Kuopio	62°52,38'	27°40,579'	100	x			
Tate 400		120	1987	Kuopio	62°52,38'	27°40,579'	100	x			
minipuomi 370		250	1976	Kuopio	62°52,38'	27°40,579'	100	x			
Vankkuripuomi		125	1980	Kuopio	62°52,38'	27°40,579'	100	x			
FOB 500		300	2014	Kuopio	62°52,38'	27°40,579'	100	x			
Rolate 900		345	1984	Varkaus	62°18,276'	27°54,847'	100				
Flexi 900		930	1996	Varkaus	62°18,276'	27°54,847'	100				
Flexi 500		150	1999	Varkaus	62°18,276'	27°54,847'	100				
FOB 900		500	2012	Varkaus	62°18,276'	27°54,847'	100				
2. Venekalusto											
C/D-luokka Stanley boats (9,10)	PS 148	1	2014	Vehmersalmi	62°46,209'	28°00,468'	95		x	x	
A-luokka FASTER (5,15)	PS 1482	1	2006	Vehmersalmi	62°46,209'	28°00,468'	95				
C-luokan vene FASTER (7,00)	PS 158	1	1985	Siilinjärvi	63°3,945'	27°40,824'	95				
A-luokka FASTER (5,15)	PS 1582	1	1998	Siilinjärvi	63°04,907'	27°40,625'	95				
A-luokka Jami (5,75)	PS 4282	1	1974	Leppävirta	62°29,247'	27°48,481'	95				
A-luokka FASTER (4,60)	PS 1084	1	1990	Kuopio	62°52,38'	27°40,579'	95				
B-luokka FASTER (6,10)	PS 1085	1	2006	Kuopio	62°53,605'	27°41,892'	95				
A-luokka FASTER (4,60)	PS 4084	1	1990	Varkaus	62°18,276'	27°54,847'	95				
B-luokka FASTER (6,10)	PS 4083	1	2006	Varkaus	62°18,276'	27°54,847'	95				

NIMIKE	TUNNUS	MÄÄRÄ	HANKINTAV.	SIJOITUS	SIJOITUS	SIJOITUS	ÖT- KORV.%	Varasto	AIS	Nosturi	Huom!
NYKYINEN ALUSÖLJYVAHINKOJEN ERIKOISKALUSTO											
9. Torjuntavenekalusto											
*G-luokkka lautta (12,6)	PS 4082	1	2010	Varkaus	62 18' 44"	27 52' 58"	95			x	
F-luokkka FASTER (17,8)	PS 408	1	1990	Varkaus	62 18' 44"	27 52' 58"	95		x	x	
F-luokkka FASTER (14,9)	PS 108	1	1990	Kuopio	62°52,38'	27°40,579'	95		x	x	
G-luokkka lautta (12,5)	PS 1083	1	2001	Kuopio	62°52,38'	27°40,579'	95			x	
E-luokkka Uisko (11,8)	PS 428	1	1985	Leppävirta	62°29,247'	27°48,481'	95			x	
10. Torjuntakalusto											
Harjakerääjä skimmeri (keula)		1	1990	Kuopio	62°52,38'	27°40,579'	100	x			
Harjakerääjä skimmeri (keula)		1	1990	Varkaus	62°18,276'	27°54,847'	100	x			
Harjakerääjä skimmeri (keula)		1	2014	Vehmersalmi	62°46,209'	28°00,468'	100	x			

POHJOIS-KARJALAN PELASTUSLAITOKSEN ALUSÖLJYNTORJUNNAN KALUSTOLUETTELO

NIMIKE	TUNNUS	MÄÄRÄ	HANKINTAV.	SIJOITUS	SIJOITUS	SIJOITUS	ÖT- KORV.%	Varasto	AIS	Nosturi	HUOM.
NYKYINEN ÖLJYNTORJUNTAKALUSTO					WGS 84	WGS 84		(Alus öt.)			
					N	E					
1. Rajoituspuomit, syväväylä kunnat.											
Suprapid		300 m		Joensuu	62° 36.949'	029° 43.849'		Joensuu			
Suprapid		500 m		Kitee	62° 05.700'	030° 08.813'		Kitee			
Flexi 900		200m		Kitee	62° 05.700'	030° 08.813'		Kitee			
Flexi 900		300 m		Joensuu	62° 36.949'	029° 43.849'		Joensuu			
Nokia ja Rolate		230 m		Rääkkylä	62° 18.796'	029° 34.883'		Rääkkylä			
2. Venekalusto											
A luokan vene (Buster L)	PK 3282	1	1997	Ilomantsi	62° 40.365'	030° 56.425'	100				
A luokan vene (Buster M)	PK 1282	1	2005	Hammaslahti	62° 26.453'	029° 58.145'	80				
A luokan vene (Buster S)	PK 3385	1	1998	Tuupovaara	62° 28.918'	030° 36.635'	100				
A luokan vene (Pyhäselkä II)	PK 5285	1	1986	Rääkkylä	62° 18.653'	029° 37.801'	100				
A luokan vene (Silver Hawk)	PK 2082	1	2002	Outokumpu	62° 43.484'	029° 01.780'	80				
A luokan vene (Silver Shark)	PK 5183	1	2001	Kesälahti	61° 53.774'	029° 49.299'	80				
A luokan vene (Terhi Nordig)	PK 5882	1	1991	Tohmajärvi	62° 13.619'	030° 20.127'	100				
B luokan vene (Silver Hawk)	PK 5082	1	1991	Kitee	62° 05.700'	030° 08.813'	60				
B luokan vene (Buster R)	PK 218	1		Polvijärvi	62° 51.243'	029° 21.976'	50				
B luokan vene (Buster RS)	PK 3182	1	1989	Eno	62° 48.034'	030° 09.083'	100				
B luokan vene (Buster XL)	PK 2282	1	1990	Liperi	62° 32.261'	029° 22.072'	100				
C luokan vene (Finn-Speed)	PK 5182	1	1994	Kesälahti	61° 53.774'	029° 49.299'	80				
C luokan vene (Lamour LC 7500)	PK 1082	1	2005	Joensuu	62° 35.515'	029° 44.124'	20				
D luokan vene (Faster 850 D, Retu)	PK 418	1	2001	Juuka	63° 14.812'	029° 16.637'	80			x	
D luokan vene (Faster, Vilma)	PK 128	1	2001	Hammaslahti	62° 24.625'	029° 50.869'	100			x	
D luokan vene (Northal 24 work, Majava)	PK 318	1	1999	Eno	62° 48.164'	030° 09.786'	80				
D luokan vene (Northal 27)	PK 5282	1	1999	Rääkkylä	62° 18.796'	029° 34.883'	100				
D luokan vene (Northal 31 Work)	PK 308	1	1997	Kontiolahti	62° 45.037'	029° 50.290'	50				

NIMIKE	TUNNUS	MÄÄRÄ	HANKINTAV.	SIJOITUS	SIJOITUS	SIJOITUS	ÖT- KORV.%	Varasto	AIS	Nosturi	HUOM.
E luokan vene (Faster, Kipinä)	PK 408	1	1994	Nurmes	63° 33.064'	029° 06.234'	80			x	
E luokan vene (Faster, LIVE)	PK 228	1	1990	Liperi			100				Telakalla
E luokan vene (Faster, Pollari)	PK 428	1	1993	Liekka	63° 18.644'	030° 00.927'	80			x	
E luokan vene (Ruori)	PK 508	1	2006	Kitee (Puhos)	62° 05.790'	029° 52.379'	70			x	
NYKYINEN ALUSÖLJYVAHINKOJEN ERIKOISKALUSTO											
9. Torjuntavenekalusto											
9.1 Torjuntakalusto											
Harjakerääjä (Ruutta)		1		Joensuu	62° 36.949'	029° 43.849'		Joensuu			
Öljymuri (EX)		1		Joensuu	62° 36.949'	029° 43.849'		Joensuu			
Öljyntorjunta-auto	PK 1058	1		Joensuu	62° 36.949'	029° 43.849'		Joensuu			
Kuljetuskontti	PK 4294	1		Liekka	63° 19.350'	030° 00.470'		Liekka			
Koukulava 2 -akselinen	PK 105	1		Joensuu	62° 36.949'	029° 43.849'				x	

ETELÄ-KARJALAN PELASTUSLAITOKSEN ALUSÖLJYNTORJUNNAN KALUSTOLUETTELO

NIMIKE	TUNNUS	MÄÄRÄ	HANKINTAV.	SIJOITUS	SIJOITUS	SIJOITUS	ÖT- KORV.%	Varasto	AIS	Nosturi	HUOM.
NYKYINEN ÖLJYNTORJUNTAKALUSTO					WGS 84	WGS 84					
					N	E					
1. Rajoituspuomit											
Tate 90		950	2012	Lappeenranta	61 4' 40"	28 15' 42"	100				Lavalla n 300 m
SupRapid 90		450		Lappeenranta	61 4' 40"	28 15' 42"	100				
TATE 75		200		Lappeenranta	61 4' 40"	28 15' 42"	100				Syke kontti
TATE 50		200	2013	Nuijamaa	61 3' 31"	28 12' 40"	100				peräkärri
Tate 90		300		Joutseno	61 6' 45"	28 29' 13"	100				
NOKIA 750		300		Joutseno	61 6' 45"	28 29' 13"	100				
Tate 90		300		Taipalsaari	61 9' 10"	28 4' 31"	100				Lavalla 300 m
Pikapuomi LBP 610/300		300	2015	Taipalsaari	61 9' 10"	28 4' 31"	100				2015
NOKIA 75		300		Ruokolahti	61 17' 6"	28 51' 2"	100				Lavalla osa
TATE 90		500	2013	Imatra	61 13' 29"	28 46' 57"	100				
Troil Boom90		300		Imatra	61 13' 29"	28 46' 57"	100				Lavalla
Tate 50		200	2013	Savitaipale	61 11'93"	27 40'87"	100				peräkärri
2. Venekalusto											
A- luokka Buster				Lappeenranta	61 3' 31"	28 12' 40"	100				SYKE
B- luokka Master 600	EK 1082		2001	Lappeenranta	61 3' 31"	28 12' 40"	50				
A-luokka Buster	EK 168		1982	Nuijamaa	60 57'57"	28 31'76"	50				
A- luokka Buster L	EK 2082		1994	Imatra	61 10' 20"	28 45' 11"	60				
A- luokka Work Buster	EK1183		1980	Joutseno	61 6' 45"	28 29' 13"	50				
B- luokka Faster 6.0 W	EK 1182		2000	Joutseno	61 8' 2"	28 29' 2"	80				
C-luokka Päiviö	EK 1184		1984	Joutseno	61 8' 2"	28 29' 2"	80?				
B- luokka Ukkosärki	EK 3582		1977	Taipalsaari	61 9' 10"	28 4' 31"	65				Uusinta 2014/15
D- luokka Faster 1010	EK 3582		1991	Taipalsaari	61 16' 43"	28 3' 48"	80				
A- luokka Buster RS	EK 2382		1987	Ruokolahti	61 17' 6"	28 51' 2"	70				
A- luokka Quik Silver	EK2383		2003	Ruokolahti	61 17' 6"	28 51' 2"	50				
C- luokka Faster 750 CAT	EK 238		2013	Ruokolahti	61 16' 49"	28 49' 27"	80				
B- luokka Buster Magnum	EK 268		1992	Parikkala	61 32' 96"	29 30'22"	50				

NIMIKE	TUNNUS	MÄÄRÄ	HANKINTAV.	SIJOITUS	SIJOITUS	SIJOITUS	ÖT- KORV.%	Varasto	AIS	Nosturi	HUOM.
A- luokka Big Buster	EK 328		1991	Luumäki	60 55' 17"	27 33' 30"	50				
B- luokka Big Buster	EK 318		1985	Savitaipale	61 11' 55"	27 40' 59"	60				Uusinta 2014/15
A- luokka Buster M	EK 258		1999	Rautjärvi	61 26'07"	29 21'64"	50				
A- luokka Big Buster	EK 348		1993	Lemi	61 3' 36"	27 48' 25"	50				
NYKYINEN ALUSÖLJYVAHINKOJEN ERIKOISKALUSTO											
9. Torjuntavenekalusto											
D- luokka Faster1010	EK 108		1993	Lappeenranta	61 4' 40"	28 15' 42"	80				
G- luokka lautta				Lappeenranta	61 4' 40"	28 15' 42"	100				
F- luokka Limimetalli	EK 118		1992	Joutseno	61 8' 2"	28 29' 2"	95		X		
G- luokka lautta	TOKA		1990	Imatra	61 13' 29"	28 46' 57"	100				
C/D- luokka Serecraft W9	EK 208		2013	Imatra	61 13' 29"	28 46' 57"	50			X	
9.1 Torjuntakalusto											
Öljynkeruukauha LRB 150	(Lappeenranta	61 4' 40"	28 15' 42"	100				
Lamor Minimax skimmer/ LMM 12				Lappeenranta	61 4' 40"	28 15' 42"	100				
Selkeytin m3		1		Ruokolahti	61 17' 6"	28 51' 2"	100				
9.2 Varastot											
				Lappeenranta	61 4' 40"	28 15' 42"					
				Imatra	61 13' 29"	28 46' 57"					
				Joutseno	61 8' 2"	28 29' 2"					

Liite 11. Pilaantuneiden maiden vastaanottoaikoja Itä-Suomessa

Pohjois-Karjala

Jyrin käsittelyasema, Outokumpu (Outokummun kaupunki)
Käsittelyaseman hoitaja (013) 555 734
Jyrinmäentie 19
83500 Outokumpu
Avoimma ma-pe 8.30-16.00

Kontiosuon jätekeskus, Joensuu (Puhas Oy)
Kontiosuontie 11
80260 Joensuu
puh (013) 267 3582
Avoimma arkisin maanantaina klo 8-19 ja tiistaista perjantaihin klo 8-17.

Pohjois-Savo

Riikinnevan käsittelykeskus, Varkaus (Lassila&Tikanoja)
Riikinnevantie 153, 79130 LEPPÄVIRTA
palvelupäällikkö Heli Peltonen (040 721 6695)
Avoimma : ma 08.00-19.00, ti-pe 08.00-16.00. Arkipyhän aattona (eli aatonaattona) jätelaitos suljetaan klo 14.00.

Sorsasalon teollisuusjätteen käsittelykeskus, Kuopio (Ekokem-Palvelu Oy)
Sellutie 142, 70420 KUOPIO
yksikön päällikkö Tuomas Vuolle, p.010 7551 774), tuomas.vuolle@ekokem.fi

Ylä-Savon Jätehuolto Oy
Ylä-Savon jätekeskus
Kierrätyskatu 15 74140 Iisalmi
Avoimma ma-pe klo 7.30 - 17.30
puh. 017 743 379

Etelä-Savo

Nousialan jäteasema, Savonlinna (Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy)
Nousialantie 11, 57230 SAVONLINNA
puh. 040 714 3350
ma klo 7.30. – 18.00
ti - pe klo 7.30. – 17.00
toukokuussa lauantaina klo 9 - 15 , arkipyhänä sekä juhannus- ja jouluaattona suljettu

Metsä-Sairilan jätekeskus
Metsä-Sairilantie 18, 50800 Mikkeli
Vastaanoton puh: 020 775 6100,
klo 7-9 sekä klo 15 jälkeen p. 040 351 8333
Työnjohtaja Harri Väisänen: 040 713 8118
Metsä-Sairilan jätekeskus palvelee ma-pe klo 7-18

Etelä-Karjala

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy, Kukkuroinmäen jätekeskus

Hulkonmäentie 130, 54190 Konnunsuo

Aluevastaava Sami Huotari, puh. 010 841 1805, sami.huotari@ekjh.fi

Kukkuroinmäen jätekeskus palvelee ma-pe klo 7-20

Liite 12. Varastoalueet, joilla säiliötilavuus on yli 100 000 litraa

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Laitos	Sijainti-paikka-kunta	Koordinaatit		Varastoitava öljy	Varaston tilavuus (m3)
		x	y		
Momentive Specialty Chemicals Oy	Kitee, Puhos, Orivesi	4495717	6888125	Raskas polttoöljy Kevyt polttoöljy	175 30
Enocell Oy	Uimaharju, Rahkeenvesi	4511436	6980090	Raskas polttoöljy Kevyt polttoöljy Turbiiniöljyt Bensiini	1 000 39 10 5
Valio Oy Joensuun tehdas	Joensuu, Pielisjoki	4488989	6944388	Raskas polttoöljy Kevyt polttoöljy	4 000 30

Pohjois-Savon ELY-keskus

Laitos	Sijainti-paikka-kunta	Koordinaatit		Varastoitava öljy	Varaston tilavuus (m3)
		x	y		
Kumpusaaren öljyvarasto Kuopion energia	Kuopio, Kallavesi	3539982	6989316	Kevyt polttoöljy	235 000
Kelloniemen öljyvarasto Suomen Petrooli	Kuopio, Kallavesi	3536437	6980074	Kevyt polttoöljy	15 000
Kelloniemi NEOT Oy	Kuopio, Kallavesi	3536625	6979908	Kevyt polttoöljy	130 066
Akonniemi NEOT Oy	Varkaus, Haukivesi	3549157	6908153	Kevyt polttoöljy Bensiini	300 000 31 000
Rissala Karjalan lennosto	Siilinjärvi, Juurusvesi	Ei julkinen		Lentopetroli	Ei julkinen
YARA Suomi OY	Siilinjärvi, Juurusvesi	3537634	6999576	Kevyt polttoöljy	1 000

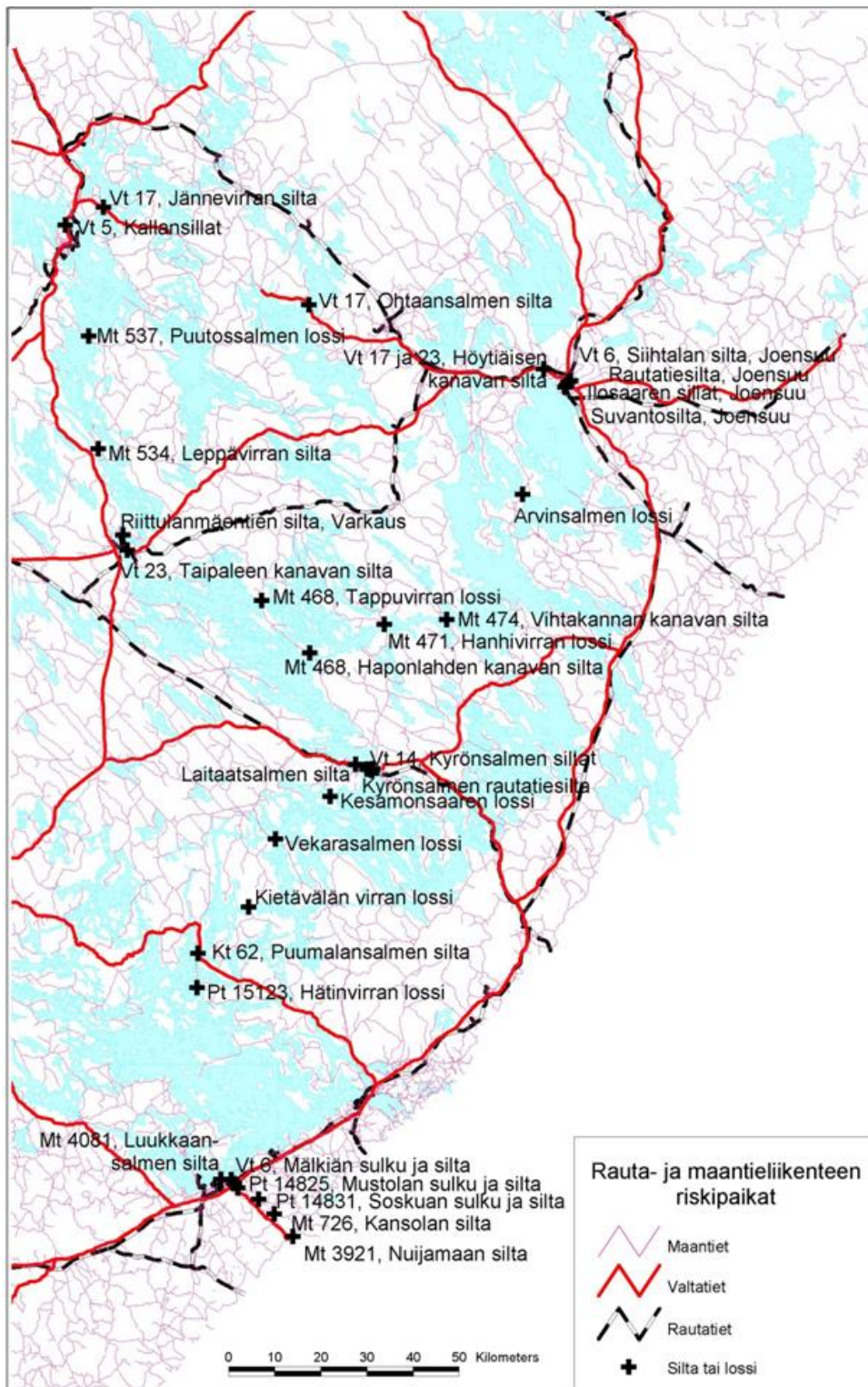
Etelä-Savon ELY-keskus

Laitos	Sijainti-paikka-kunta	Koordinaatit		Varastoitava öljy	Varaston tilavuus (m3)
		x	y		
Punkavoima	Savonlinna, Pihlajavesi	3625697	6852460	Raskas polttoöljy Kevyt polttoöljy	995 5
Järvi-Suomen Voima Oy Pelloksen voimalaitos	Mikkeli, Ristiina, Saimaa	3514326	6818934	Raskas polttoöljy	200
Järvi-Suomen Voima Oy Savonlinnan voimalaitos	Savonlinna, Pihlajavesi	3601354	6863071	Raskas polttoöljy Kevyt polttoöljy	500 50

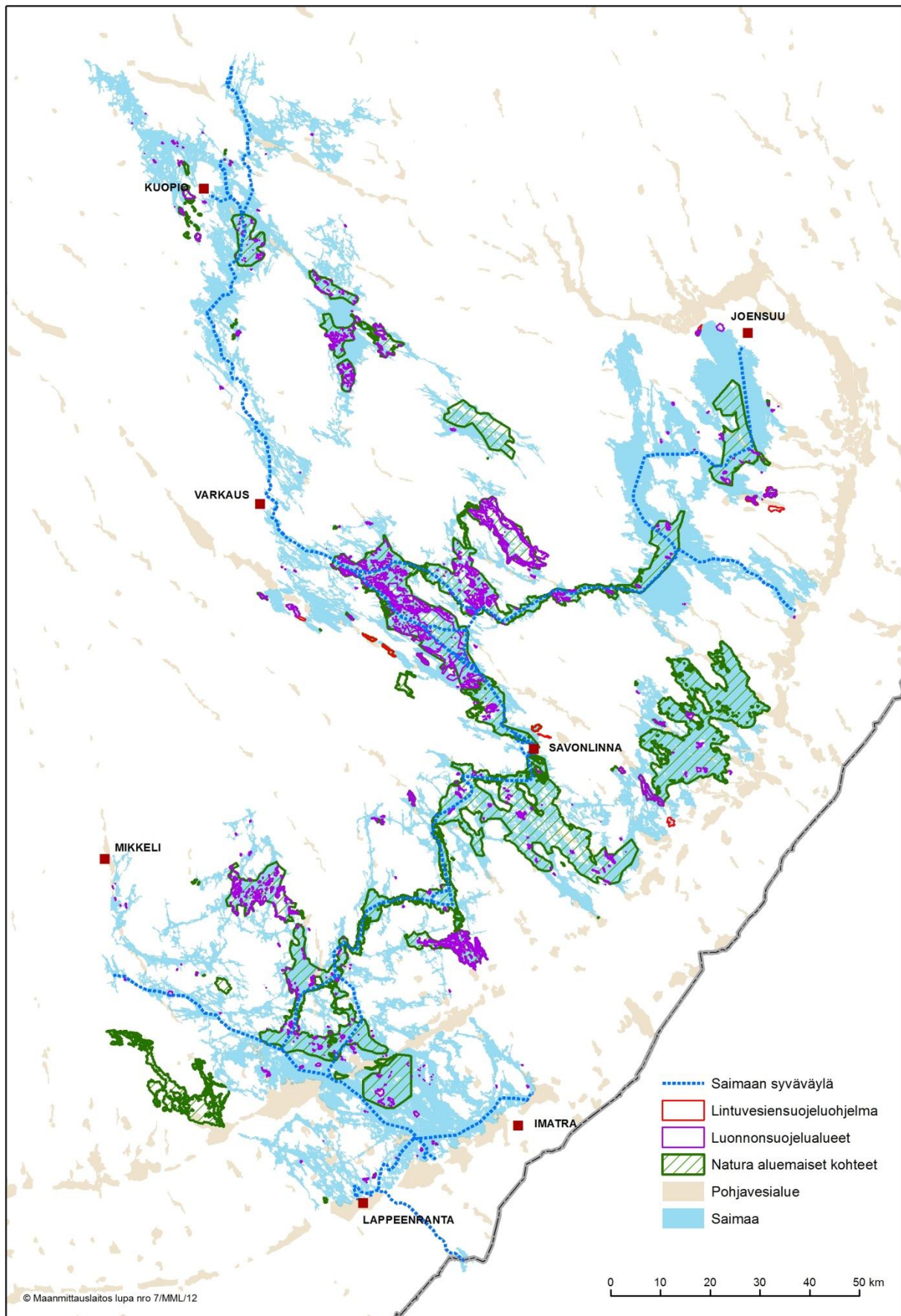
Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Laitos	Sijainti-paikka-kunta	Koordinaatit		Varastoitava öljy	Varaston tilavuus (m3)
		x	y		
Stora Enso	Imatra, Saimaa	Eri Pisteissä		Diesel Raskas polttoöljy Kevyt polttoöljy	40 119 8 000,5
UPM Kaukas ja biojalostamo	Lappeenranta, Saimaa	Eri pisteissä		Diesel Bensiini	9 950 1 056

Liite 13. Rauta- ja maantieliikenteen riskipaikat

Liite 14. Tärkeimmät suojelukohteet Saimaan syväväylän alueella

Liite 15. Öljyntorjunnan operatiivinen öljyntorjuntasuunnitelma

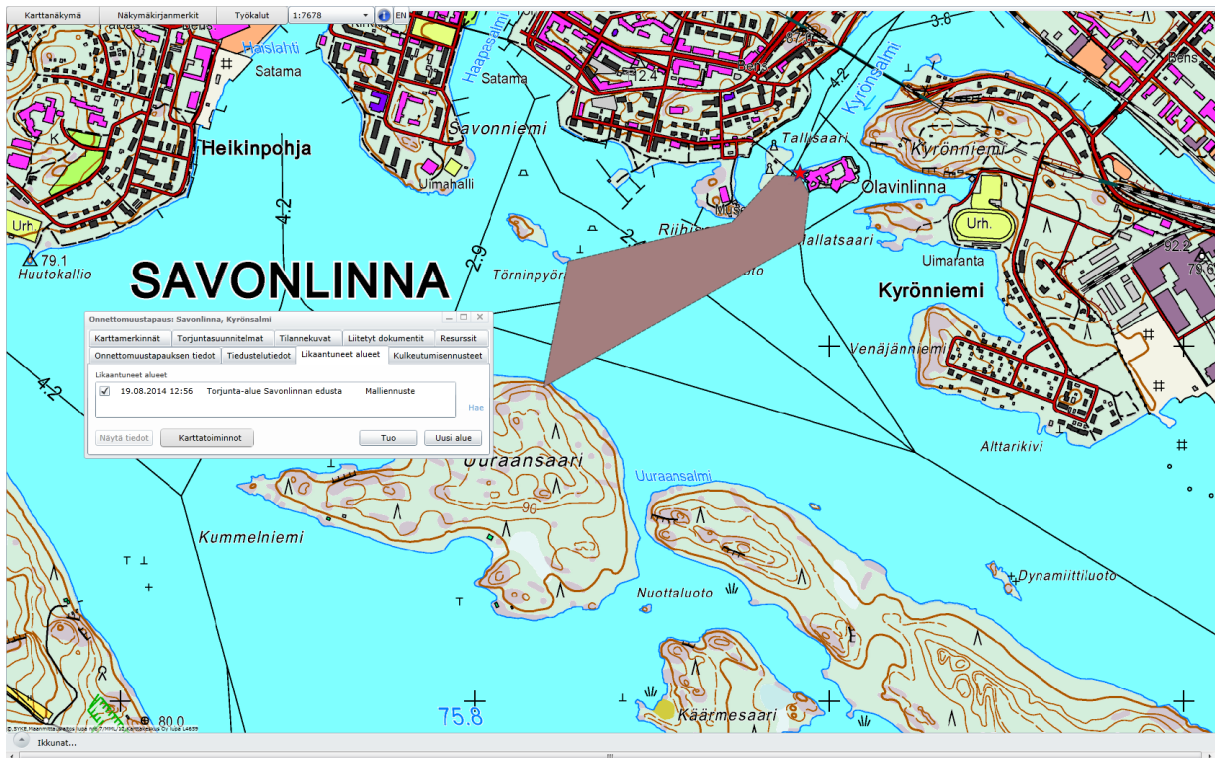
Kyrönsalmen operatiivinen öljyntorjunta suunnitelma

Riskikohde: Kyrönsalmi. (Päivitetty 24.10.2014)

Öljyvahinkojen torjuntasuunnitelmassa on oltava tiedot öljyvahinkojen torjunnan eri viranomaisista ja niiden tehtävistä, selvitys torjuntavalmiuden tasosta ja torjunnan järjestämisestä sekä tiedot öljyvahinkojen torjuntakalustosta. [Öljyvahinkojen torjunta-asetus 249/2014](#)

Tarkempi Kyrönsalmen/Operatiivinen Suunnitelma on Boris tilannekuvajärjestelmässä. (HUOM! Vaatii käyttäjätunnukset)

1. Riskikohteen kuvaus

Kuva 1. Riskikohteen öljyn vapaa leviämisenennuste +3 tuntia.

Kyrönsalmen kapeikko sijaitsee Savonlinnan kaupungissa Olavinlinnan edustalla. Voimakasvirtaisessa kapeikossa on tunnetusti sattunut useita havereita.

Taulukko 1. Tarkemmat tiedot kohteesta (BORIS)

Riskikohde/Nimi/	Kohteen tarkemmat tiedot/torjuntakalusto/suunnitelma	Torjuntatasoarvio: 1 huono > 5 Erinomainen
Kyrönsalmi, Savonlinna	Saimaan syväväylän kapeikko	2

Kuva 2. Torjunta-alueet 1 ja 2 > Kiireelliset torjunta toimet

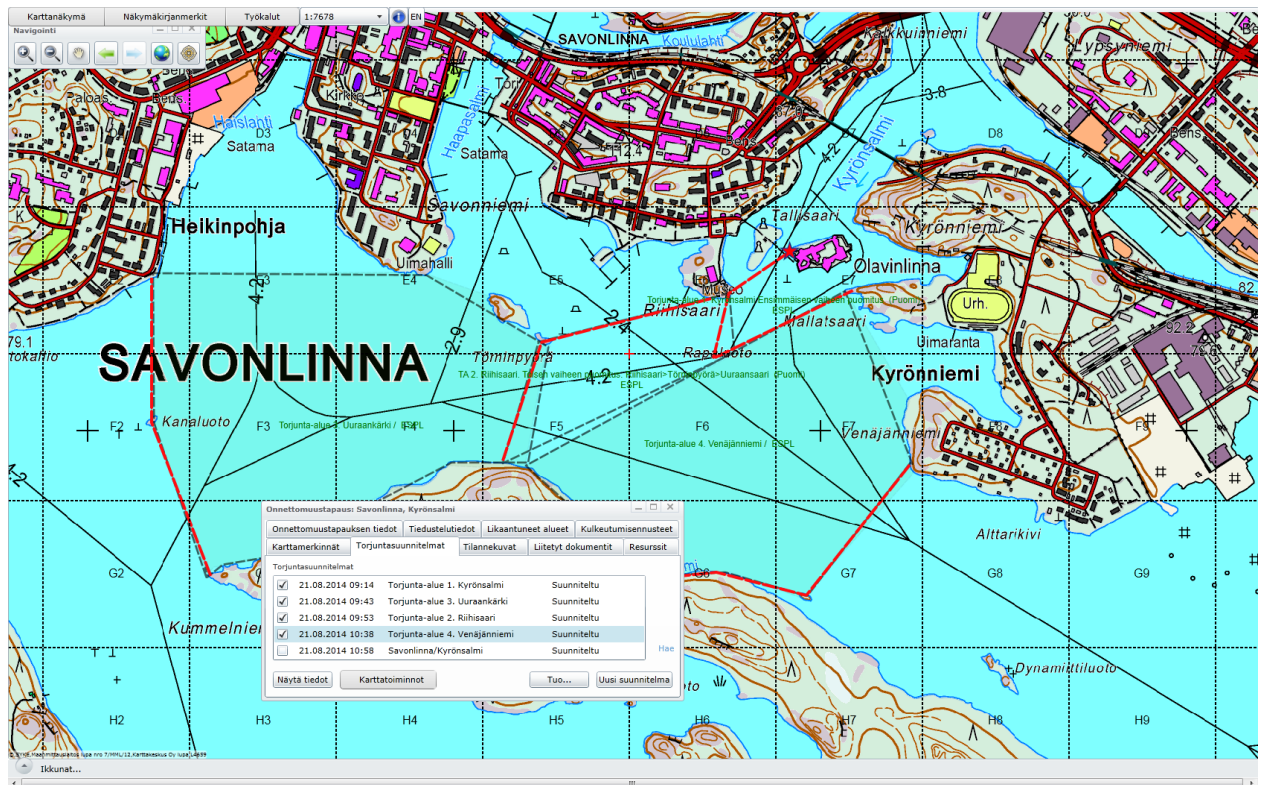
Torjunta-alue 1. Päätehtävä: Öljyn leviämisen estäminen. Rajoituspuomitukset.

Torjunta-alue 2. Päätehtävä: Lisäpuomitukset, leviämisen estäminen/ohjaaminen.

Torjunta-alue 3. Päätehtävä: Lisäpuomitukset, leviämisen estäminen länteen/etelään, kerääminen.

Torjunta-alue 4. Päätehtävä: Lisäpuomitukset, leviämisen estäminen itään, kerääminen

2. Torjuntaorganisaatio, johtaminen, resurssit, huolto ja muut tarvittavat ennakkojärjestelyt

Kuva 3. Torjunta-alueet

Tiedot öljyvahinkojen torjunnan järjestämisestä ja johtamisesta sekä torjuntayksiköiden perustamisesta, varustamisesta ja huoltamisesta sekä hälytys- ja viestintäjärjestelmistä;

ESPL:n Vastesuunnittelun mukaisesti hälytetään riskinarvion mukainen resurssi. Öljyntorjuntakomppania/vaste suuri....Riskikohteen kohdekohtainen vaste!

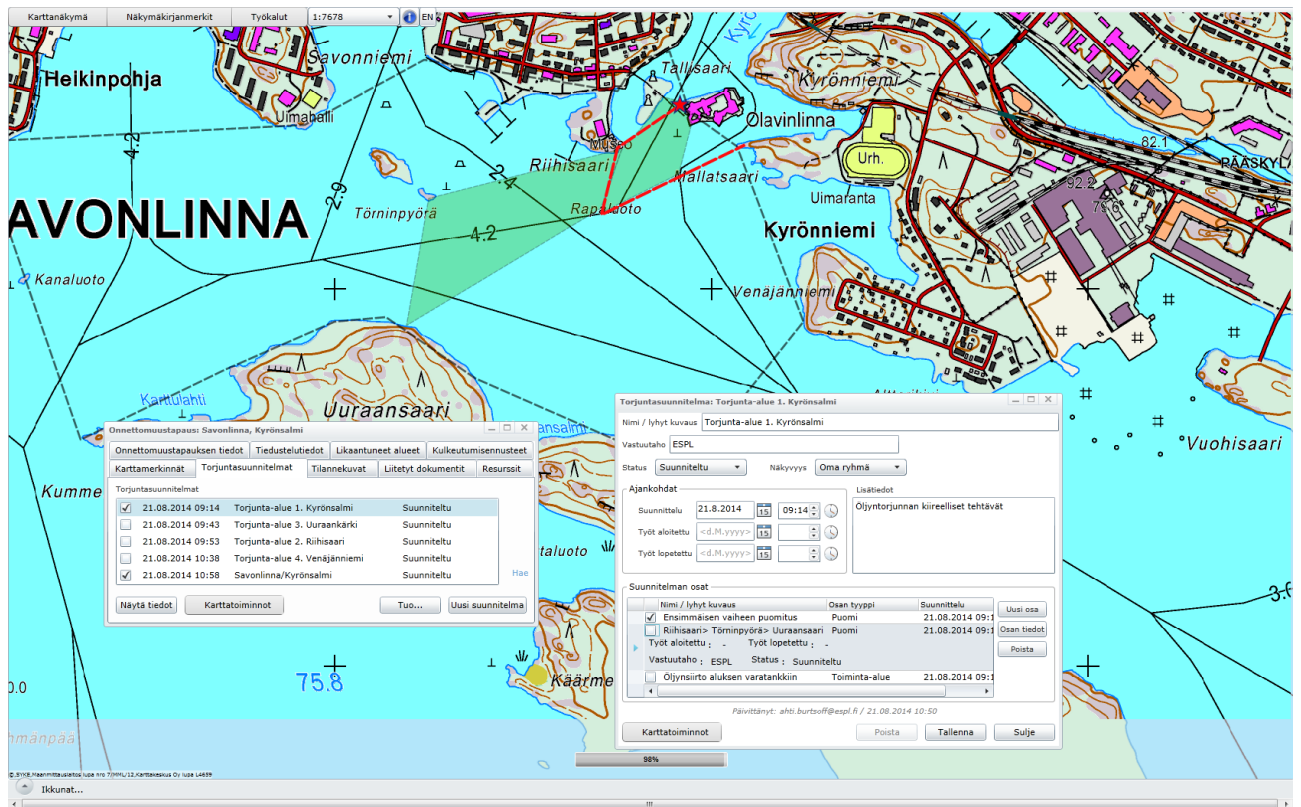
3. Torjuntajärjestelyt

Valmistelut/ennakoivat toimenpiteet:

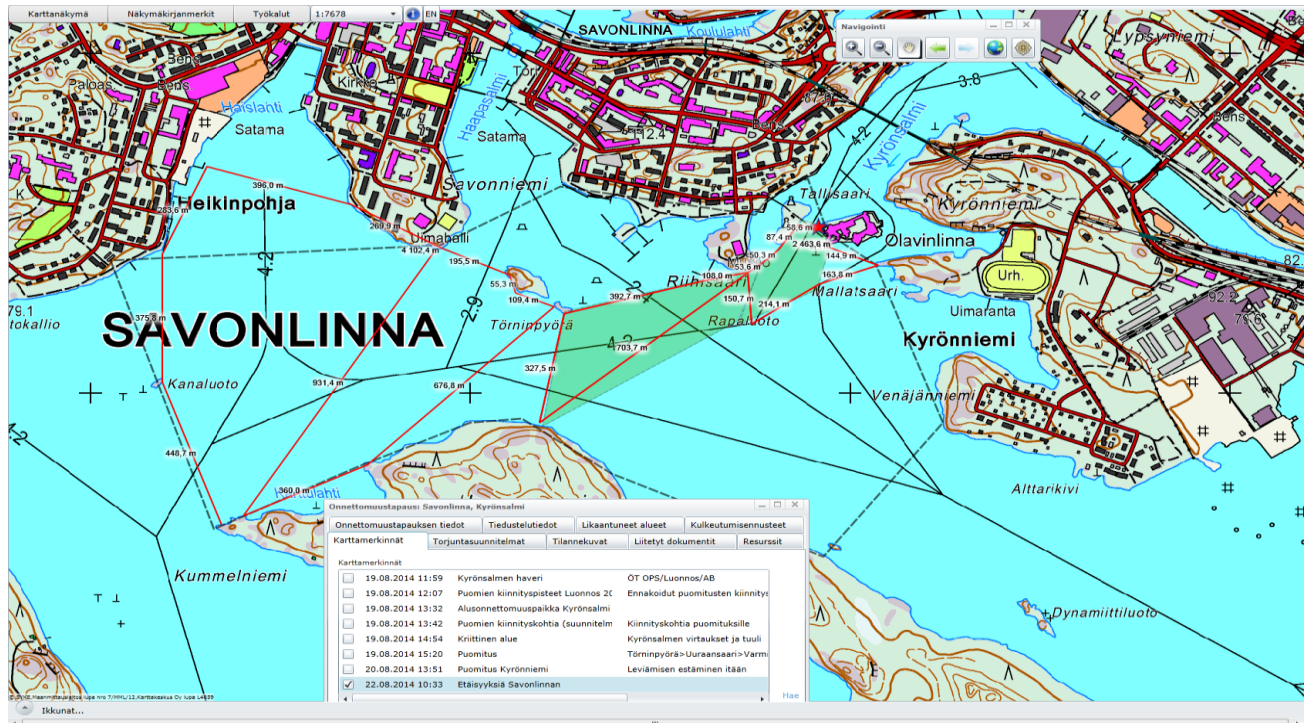
Selvitys torjuntavalmiuden tason edellyttämästä vahinkojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi tarpeellisesta torjuntakalustosta, -tarvikkeista ja muista vahinkojen torjuntaan soveltuvasta kalustosta ja tarvikkeista sekä niiden varastoinnista ja kunnossapidosta;

Tarkemmat tiedot kohteesta löytyvät: BORIS/ Öljyntorjunnan operatiivisesta torjuntasuunnitelmasta> OPS: Savonlinna/ Kyrönalmi.

Torjunta-alue 1. Kyrönsalmi, kiireelliset torjuntatoimet

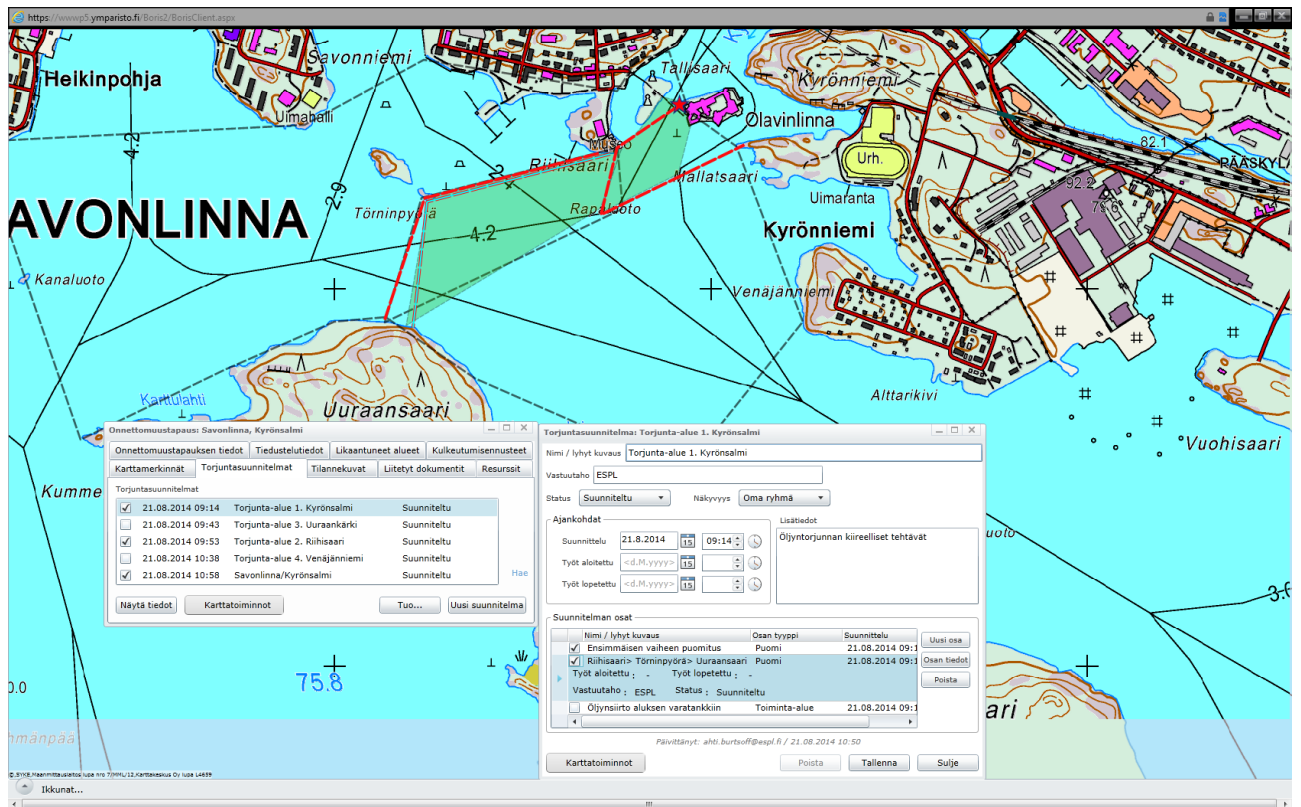

Kuva 4. Kyrönsalmen öljytorjunta-alue

Kuva 5. Etäisyyksiä Savonlinnan edustalla

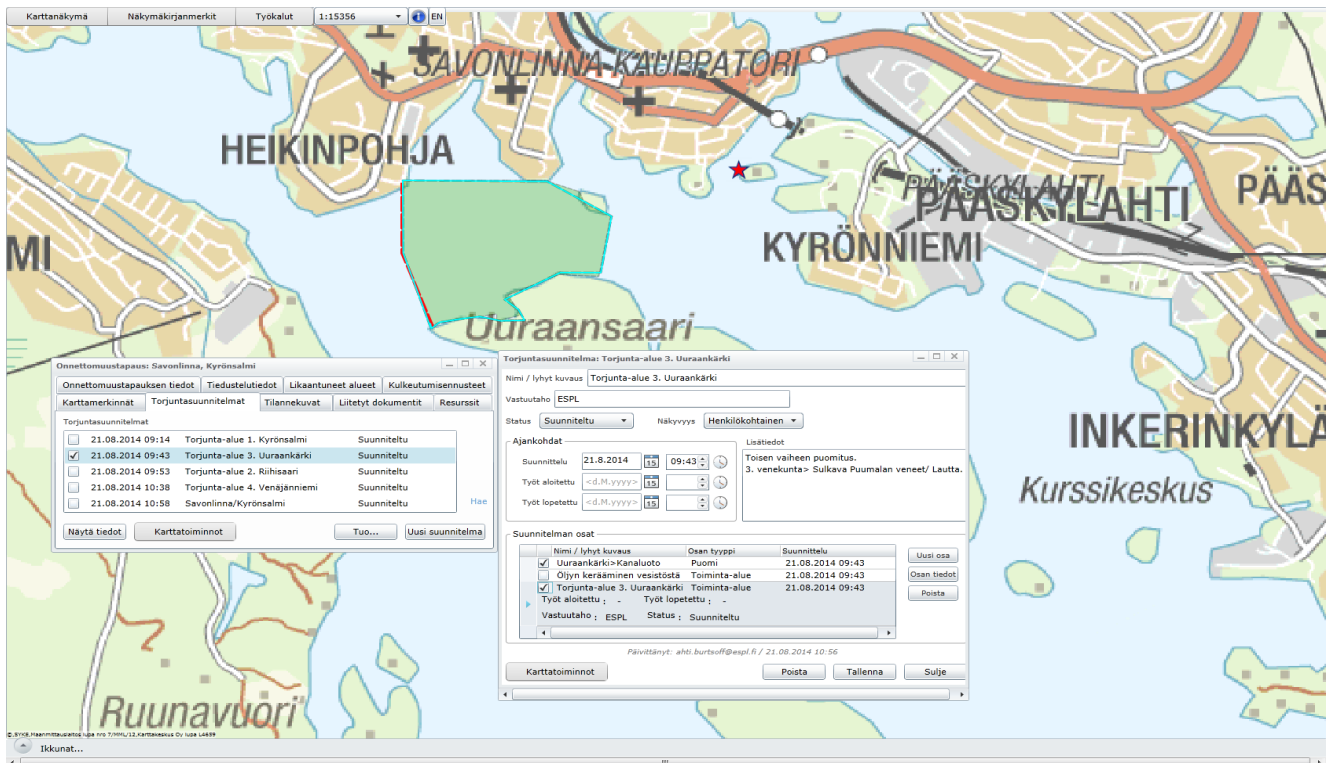
Torjunta-alue 2. Riihisaari, leviämisen estäminen, tilanteen vakiinnuttaminen, lisäpuomitukset

Kuva 6. Riihisaaren edustan rajoituspuomitukset.

Toisen vaiheen tehtävät, leviämisen estäminen, rajoituspuomit, vastetarkennus, jatkuvuuden turvaaminen, tilannekuvan välittäminen JOKE:en, YT-viranomaiset, tiedottaminen.

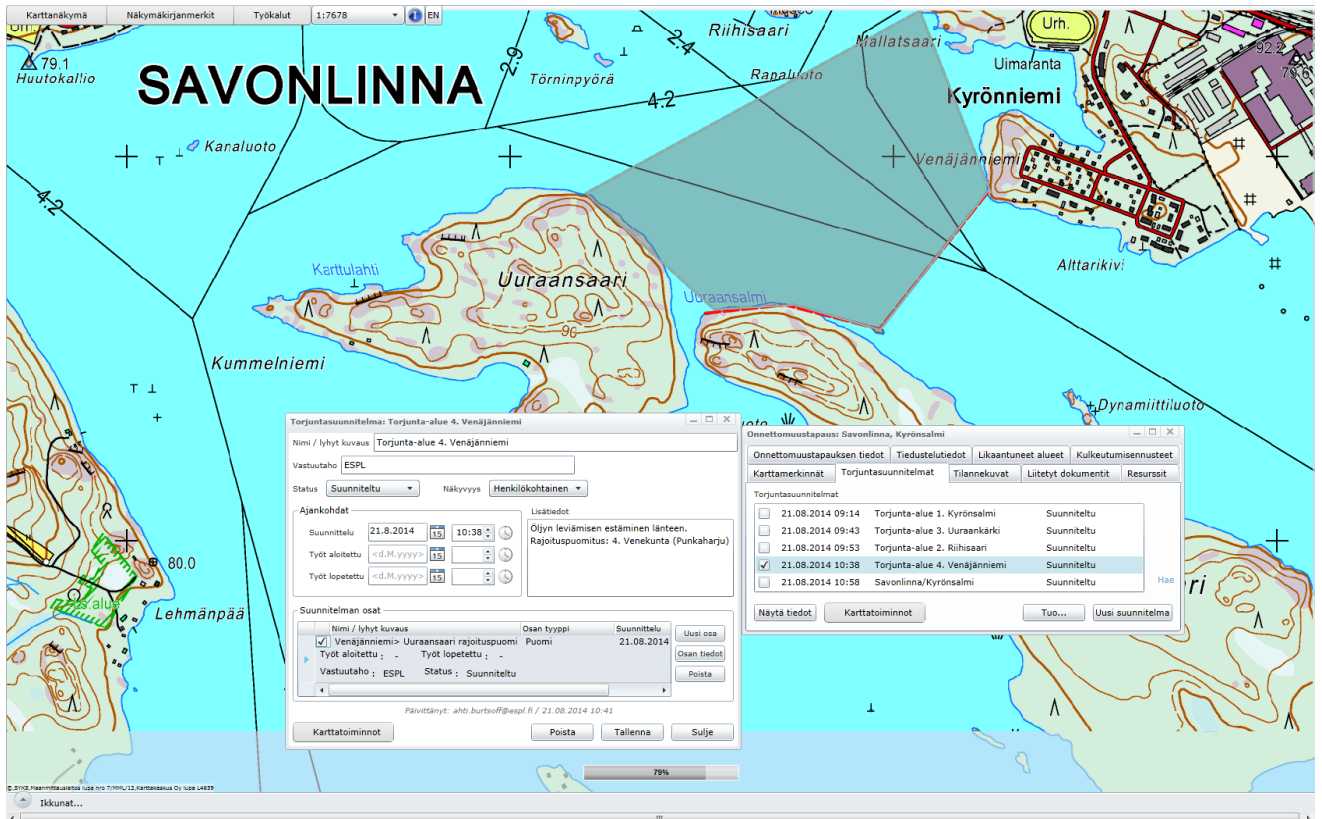
Torjunta-alue 3. Uuraankärki, kolmas rajoituspuomilinja, lisäpuomitukset, kerääminen

Kuva 7. Kolmas rajoituspuomilinja, Uuraankärki

Päätehtävä: Öljyn leviämisen estäminen etelään ja länteen.
 Jatko tehtävä: kerääminen.

Torjunta-alue 4. Venäjänniemi

Kuva 8. Torjunta-alue 4- Venäjänniemi, Uuraansaari

Päätehtävä: Öljyn leviämisen estäminen itään. Lisäpuomitukset, kerääminen.

4. Jälkitorjunta

Jälkitorjuntavastuu, jätehuoltosuunnitelma, rannanpuhdistusjärjestelyt, aikajana, Älykö- hanke alkamassa.
Tilanne: Kesken

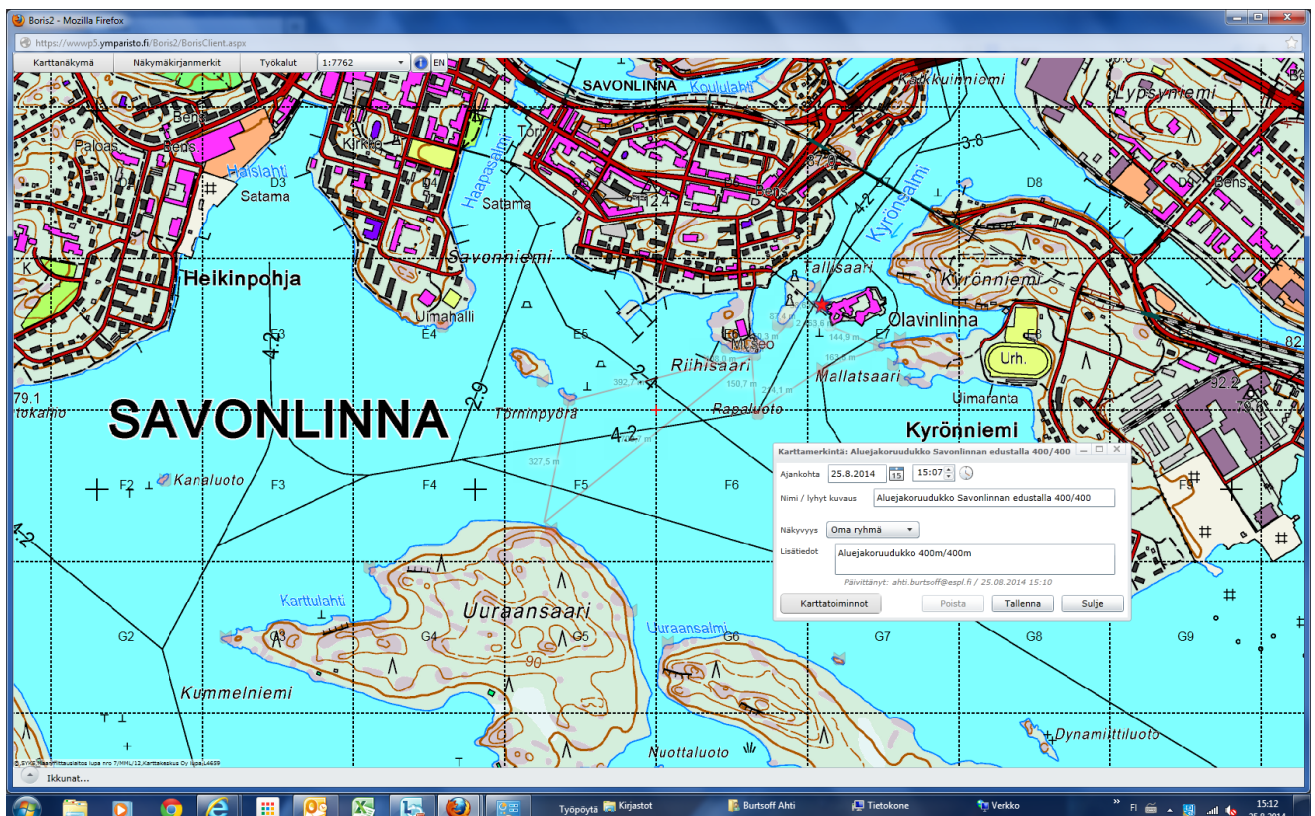
Jälkitorjunta ja vahinkojätehuolto (Kunnan suunnitelma öljyisen jätteen käsittelystä)

Öljyvahinkojätteiden ja muiden ongelmajätteiden käsittely- ja sijoituspaikkoja.

(Liite. Kunnan jätehuoltosuunnitelma)

Öljyvahingon jälkitorjunta kuuluu kunnalle (ÖvtL 9§). Kunnan jälkitorjuntaan kuuluu tarpeen mukaan öljyn ja vahinkojätteen poisto sekä vahinkopaikan kunnostaminen.

Jälkivahingon torjunta	Resurssit/lisätiedot
Savonlinnan kaupunki Tekninen toimiala Tekninen Johtaja Kari Tikkanen 044 4174600 Teknisen johtajan sijainen Timo Nokelainen 044 4174640	Öljyntorjuntavastaava Harri Halko 050 5396521 044 417 4620 Resurssit liitteenä Kuntaosassa

Kuva 9. Aluejakeruudukko/vastuualueet (400/400m) Savonlinnan edustalla.

5. Tilannekuvan välittäminen

Tilannekuvan välittäminen BORIS>PEKE>JOKE>JOTKE
Tietoliikenneyhteys > sovellus hytillisiin aluksiin.

6. Erikoiskalusto (Suorituskyky)

Selvitys tarvittavasta öljyntorjuntakalustosta, -tarvikkeista ja muista öljyvahinkojen torjuntaan soveltuvasta kalustosta ja tarvikkeista, kuten kuljetus-kalustosta, viestintälaitteista, työkoneista, työkaluista ja huoltotarvikkeista sekä niiden varastoinnista ja kunnossapidosta samoin kuin tiedot siitä, mitä edellä tarkoitettua kalustosta ja tarvikkeista on jo käytettävissä ja mihin ne on sijoitettu; Kalustoliite päivitys!

Tarvittava kalusto ja riittävyys, kunto?

- Säilytys ja varastointi, käyttöönotto
- Sijaintitiedot Borikseen>alukset yli 10 metriä ja puomikalusto
- Vasteajat riskikohteisiin?

7. Koulutus ja harjoitukset, yhteistoiminta

Koulutussuunnitelma, harjoitussuunnitelma, yhteistoiminta.

Yhteistoimintaa koordinoidaan Saimaan alueen öljyntorjunnan neuvottelukunnassa.

Tarkemmin öljyntorjuntasuunnitelman koulutusliitteessä 2015

8. Vastesuunnittelu riskikohteeseen

Öljyntorjunnan erityiskohteeseen tulee laatia operatiiviseen suunnitelmaan perustuva riskikohdevaste!

Vastesuunnittelussa on huomioitava käytettävissä olevat resurssit ja niiden suorituskyky realistisesti aika-akselilla.

Öljyntorjuntatehtävä suuri/ erityiskohde: Öljyntorjuntakomppania: Savonlinnan paloasemaryhmän resurssit, jatkuvuuden turvaaminen, huolto ja lisäresurssien saatavuus.

Taulukossa 1 on suunniteltu käytettävissä olevat resurssit torjunta-alueittain.

Resurssien toimintavalmiusajat on todennettava realistisen saatavuuden mukaisesti.

Taulukko 2. Öljyntorjunnan vastesuunnitelma

Kyrönsalmi	Muodostelma	Toimintavalmius	Tehtävä
Torjunta-alue 1. Kyrönsalmi	Öljyntorjuntajoukkue:1+3+15, 3 vene-kuntaa, lautta, maayksiköt, logistiikka...	30–120 min	Ensimmäisen vaiheen tehtävät
Torjunta-alue 2. Riihisaari	Torjuntayksikkö 2 venekuntaa, 1+5	60–90 min	Toisen vaiheen tehtävät, lisäpuomitukset
Torjunta-alue 3. Uurankärki	Torjuntayksikkö 2 venekuntaa	120–240 min	Lisäpuomitukset, kerääminen
Torjunta-alue 4. Venäjänniemi	Torjuntayksikkö 2 venekuntaa	120–240 min	Lisäpuomitukset, kerääminen
Logistiikka	Huoltoryhmä 1+3+15 Maayksiköt Siirtokoukkuauto, kontit, miehistön-kuljetusautot	90min-48 tuntia-12 tuntia?	Puomikalusto, imeytyspuomit, muu tarvittava kalustoresurssi.
Jälkitorjunta	Arvioitu määrä 1+6+80	24 tuntia-XXX vrk (7 päivää-30-XXX)	Rantojen tiedustelu ja puhdistus
Reservi	Öljyntorjuntajoukkue, miehistön vaihdot veneeseen. Logistiikka	+6 tuntia> 3 vrk	Toiminnan jatkuvuus

9. Toimintavalmiusajat Savonlinna Kyrönsalmi

Taulukko 3. Toimintavalmiusajat kohteeseen Kyrönsalmi

Torjuntayksikkö	Saavutettavuus/ETA	Vahvuus
Savonlinna	+15 min	2 venekuntaa (F, D), lautta (G)
Rantasalmi	+ 120 min	1 venekunta (E)
Enonkoski	+ 120 min	1 venekunta (D)
Kerimäki	+ 90 min?	1 venekunta (B),
Punkaharju	+ 90min	1 venekunta (B)
Puumala	(+90 RIB)/ 240min	2 venekuntaa (F, RIB)
Sulkava	+120 min	1 venekunta (E)
Savonranta	+ 240 min	1 venekunta (F)
Varkaus/ PSPL	+ 240 min	1 Venekunta (F)
PKPL	+ 360 min	1 Venekunta (F/D)
EKPL	+ 384 min/ 7 tuntia?	1 venekunta (E/D)

10. Pohdinta

Operatiivinen suunnittelu vaatii tarkempia tietoja suorituskyvystä ja resursseista joita voidaan käyttää realistisesti öljyntorjuntaan. Käytännössä tämä tarkoittaa kaluston sijoittamista riskikohteisiin. Käytännössä operatiivinen suunnitelma (OPS) on testattava kohdekohtaisesti ja vasta tämän perusteella voidaan laatia kriteerit täyttävä OPS. Yhteistoiminnan merkitys öljyntorjunnan kiireellisten vaiheiden toteuttamisessa korostuu, jolloin koulutuksen taso luo perustan toiminta- ja suorituskyvylle.

Öljyntorjuntajohtajien on osallistuttava OPS suunnitteluun ja heidän on täytettävä öljyntorjuntasuunnitelman/ öljyntorjunta-asetuksen sisällön mukaisesti määritellyt toiminnalliset pätevyysvaatimukset.

Seuraavan viiden vuoden toimintasuunnitelmakauden aikana ovat nämä asiat saatettava palvelutasopäätöksen mukaiselle tasolle.

Liite 16. Yhteystietoja ja linkkejä

Ympäristöministeriö, www.ym.fi

Suomen ympäristökeskus, <http://www.syke.fi>

Boris -karttakäyttöliittymä, <https://wwwp5.ymparisto.fi/boris2/default.aspx>

Alueelliset pelastuslaitokset, <http://www.pelastustoimi.fi/pelastuslaitokset/>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, <http://www.ely-keskus.fi/>

Liikennevirasto, <http://portal.liikennevirasto.fi/>

Liikenteen turvallisuusvirasto, TraFi, <http://www.trafi.fi/>

Poliisi, <http://www.poliisi.fi/>

Puolustusvoimat, <http://www.mil.fi/>

Rajavartiolaitos, <http://www.rvl.fi>

Suomen Meripelastusseura on valtakunnallinen vapaaehtoisten meri- ja järvipelastusyhdistysten keskusjärjestö. Hälytysnumerot: merialueella 0204 1000, sisävesillä 112, VHF-kanava: 16 / VHF-DSC 70. Kallioliinantie 4, 00140 Helsinki puh. (02) 0741 6030, fax. 020741 6040, <http://www.meripelastus.fi>

WWF, <http://www.wwf.fi>

Suomen Punainen Risti, <http://www.redcross.fi/>

Aluehallintovirasto, <https://www.avi.fi/>

Ilmatieteenlaitokselta on saatavissa mm. tuulitiedot, <http://ilmatieteenlaitos.fi/>

MeriTaito, <http://www.meritaito.fi/www/fi/>

Finnpilot Pilotage Oy, tarjoaa valtakunnallisesti kattavaa luotsauspalvelua Suomen aluevesillä sekä Saimaalla, <http://www.finnpilot.fi/>

Alfons Håkans, tarjoaa jäänmurtoapua Saimaalla, <http://www.alfonshakans.fi/>

Saimaan VTS-keskus, Sulkuvartijankatu 15 53300 Lappeenranta antaa tietoja alusliikenteestä, p. 0206 37 3786, saimaa.vts@fta.fi

Laitaatsillan telakka Savonlinna, tarjoaa telakointi- ja korjauspalveluja sekä hinausta, <http://www.laitaatsillantelakka.fi/telakka.htm>

Mopro Oy, voi avustaa lastinkevennyksissä, hätähinauksissa ja telakoinnissa, <http://www.mopro.fi/>

Tutkimusalus Muikku, http://www.itameriportaali.fi/fi/muikku/muikku_yhteystiedot/fi_FI/yhteystiedot/

Liite 17. Lyhenteitä

BORIS	Baltic Oil Response Information System
ELY	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
EVIRA	Elintarviketurvallisuusvirasto
HELCOM	Helsinki Commission
HY	Helsingin yliopisto
HÄKE	Hätäkeskus
LUKE	Luonnonvarakeskus
MRCC	Marine Rescue Coordination Centre (Meripelastuskeskus)
MRSC	Maritime Rescue Sub-Centre (Meripelastuslohkokeskus)
PARKKI	Öljyntorjunnan ja öljysuojarahaston tietojärjestelmä
SPR	Suomen Punainen Risti
SYKE	Suomen ympäristökeskus
SÖKÖ-hanke	Öljyjätteiden kuljetus ja välivarastointi öljyonnettomuudessa
PÖK-hanke	Perämeren öljyntorjunnan kehittämishanke
TOKEVA	Torjuntaohjeet kemikaalien vaaratilanteille
TYVI	(Tietovirrat Yritysten ja viranomaisten välillä) on valtiovarainministeriön vuonna 1996 käynnistämä hanke, joka tarjoaa yrityksille yhdenmukaisen tavan ilmoittaa tietoja sähköisesti viranomaisille ja viranomaistehtäviä hoitaville tahoille.
VAPEPA	Vapaaehtoinen pelastuspalvelu
VTS	Vessel Traffic Service
WWF	World Wildlife Fund
YM	Ympäristöministeriö
ÅA	Åbo Academi
ÖVA	Öljyvahinkojen meriekologinen valmiussuunnitelma

KUVAILEHTI

Julkaisusarjan nimi ja numero Raportteja 39/2015				
Vastuualue Ympäristö ja luonnonvarat				
Tekijät Vesa Toivola		Julkaisuaika Toukokuu 2015		
		Kustantaja Julkaisija Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
		Hankkeen rahoittaja toimeksiantaja Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
Julkaisun nimi Saimaan syväväylän alueen alusöljy- ja aluekemikaalivahinkojen torjunnan yhteistoimintasuunnitelma				
Tiivistelmä Etelä-Savon ELY-keskuksen johdolla on laadittu öljyntorjuntalain edellyttämä Saimaan syväväylän alueen yhteistoimintasuunnitelma, jonka tarkoituksena on varmistaa onnettomuustapauksissa nopea ja tehokas torjuntatoiminta ja sen loppuun saattaminen laajoissa väylä-alueen ympäristövahingoissa. Suunnitelma on apuna torjuntaviranomaisille, jotka koostuvat pääasiassa valtion, pelastuslaitosten ja kuntien henkilöstöstä. Myös vapaaehtoisia järjestöjä voi olla apuna. Saimaan alueella torjunta käynnistyy aina alueellisen pelastuslaitoksen toimesta ja tarpeen vaatiessa muut pelastuslaitokset, SYKE ja muut viranomaiset osallistuvat torjuntaan. Hälyttäminen tapahtuu hätäkeskuksen, meripelastuskeskuksen tai VTS-keskuksen kautta. Torjuntakalusto koostuu pääosin pelastuslaitosten ja valtion kalustosta. Vapaaehtoisia järjestöjä, sekä satamien ja laitosten henkilöstöä ja kalustoa voidaan käyttää apuna torjunnassa ja vahingon jälkitorjunnassa. Kunnalla on myös vastuu jälkitorjunnasta. Torjuntaa johtaa sen alueen pelastuslaitos, jonka alueella vahinko tapahtui. Syke voi ottaa torjunnan johtovastuun laajoissa ja usean pelastustoimen alueelle ulottuvissa vahingoissa. Torjuntatöiden johtaja voi joustavasti käyttää koko alueen kalustoa torjuntatoimiin. Kalustoa voidaan siirtää maitse tai vesitse. Saimaalla suurin alusöljyvahinkoskenaario perustuu laivojen polttoainesäiliöiden tilavuuteen ja on 300 tonnia. Alueella on paljon eri perusteiden rajoittamia suojelualueita ja raakaveden käyttöä. Lisäksi rannat ovat lähellä. Saimaalla on myös varauduttava maalta veteen onnettomuuksiin ja mahdollisiin biopolttoaineiden kuljetuksiin. Vahingoittuneiden eläinten, lähinnä lintujen, käsittelyyn Syken päivystäjä voi hälyttää asiantuntijoita ja WWF:n lintupuhdistuskoordinaattorin. Mikäli vahinko uhkaa saimaannorppia, otetaan yhteys myös Metsähallituksen Itä-Suomen luontopalveluun. Öljyvahinkojätteen käsittely tapahtuu pelastuslaitosten torjuntasuunnitelmien mukaisesti. ELY-keskukset järjestävät toimialueillaan vahingon ympäristövaikutusten tutkimukset yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Tarpeen vaatiessa SYKEN tutkimusalue Muikkua voidaan käyttää apuna. Vahinkoihin varautuminen edellyttää harjoituksia ja koulutusta, jota pelastuslaitokset järjestävät suunnitelmiansa mukaisesti yhteistyössä Syken ja ELY-keskusten kanssa.				
Asiasanat (YSA:n mukaan) Alusöljyvahinko, aluskemikaalivahinko, Saimaan syväväylä, yhteistoimintasuunnitelma, öljyvahinkojen torjunta, torjuntaviranomaiset				
ISBN (painettu)	ISBN (PDF) 978-952-314-255-8	ISSN-L 2242-2846	ISSN (painettu)	ISSN (verkojulkaisu) 2242-2854
www www.doria.fi/ely-keskus		URN URN:ISBN:978-952-314-255-8	Kieli Suomi	Sivumäärä 68
Julkaisun myynti/jakaja Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Jääkärintie 14, 50100 Mikkeli Julkaisu on saatava vain verkossa: www.doria.fi/ely-keskus				
Kustannuspaikka ja aika Mikkeli 2015			Painotalo	

RAPORTEJA 39 | 2015

**SAIMAAN SYVÄVÄYLÄN ALUEEN ALUSÖLJY- JA ALUEKEMIKAALI-
VAHINKOJEN TORJUNNAN YHTEISTOIMINTASUUNNITELMA**

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ISBN 978-952-314-255-8 (PDF)

ISSN-L 2242-2846

ISSN 2242-2854 (verkkajulkaisu)

URN:ISBN:978-952-314-255-8

www.doria.fi/ely-keskus | www.ely-keskus.fi